

ဓမ္မဝိတာရီ ဆရာတော် အရှင်ဉာဏ

၁

ကံအသိအမြင် သဘောတရား
ဓမ္မဝိတာရီ ဆရာတော် အရှင်ဉာဏ

အရိယဓမ္မသမဂ္ဂဝင်များ ဖတ်ရှုလေ့လာ သိမ်းဆည်းရန်
အတွက်သာ ပုံနှိပ်ပါသည်။
ဤစာမူသည် 'အရိယဓမ္မသမဂ္ဂ' ပိုင် စာမူဖြစ်သည်။
ဤစာမူကို မည်သူမဆို ကူးယူဖတ်ရှုလေ့လာ
နိုင်ပါသည်။

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	မိတ်ဆက်နိဒါန်း	၆
	အခန်း(၁)	
၂။	ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အနက်အဓိပ္ပာယ်အဖွင့်	၁၂
၃။	အရကောကံ	၁၂
၄။	ဒုက္ခပိုင်းခြားသိ	၁၃
၅။	ဒုက္ခသံသရာ	၁၃
၆။	သံသရာရဲ့အနက်နှစ်ခု(သံသရာမှာလူလည်ပုံ)	၁၄
၇။	လူမှာသံသရာလည်ပုံ	၁၆
	အခန်း(၂)	
၈။	ဝဋ်သုံးပါး	၁၇
၉။	ဒုက္ခသံသရာနှစ်ပတ် အင်္ဂါ-၁၂ရပ်	၁၈
၁၀။	အင်္ဂါ-၁၂ရပ်	၁၈
	အခန်း(၃)	
၁၁။	အင်္ဂါ-၁၂ရပ်အဓိပ္ပာယ်	၂၀
၁၂။	ဒုက္ခအသိခက်	၂၀
၁၃။	ခံစားမှုသုခ	၂၁
၁၄။	သင်္ခါရ	၂၂
၁၅။	အမှုကမ္မ	၂၃
၁၆။	ကမ္မဝါဒ	၂၃
၁၇။	သင်္ခါရ-၃မျိုး	၂၄
၁၈။	ကာမလွန်ကျူးတဲ့ပြန်မှု	၂၄

၁၉။	ဗဟိုပြုစဉ်းစားခြင်း	၂၅
၂၀။	ရူပလွန်ကျူးတုံ့ပြန်မှု	၂၅
၂၁။	အရူပလွန်ကျူးတုံ့ပြန်မှု	၂၆
၂၂။	ဝိညာဉ်	၂၇
၂၃။	ပဋိသန္ဓေ၊ဘဝင်၊စုတိ	၂၈
၂၄။	မသိစိတ်	၂၉
၂၅။	အသိခက်ခဲတဲ့ ဝိညာဉ်	၂၉
၂၆။	မသိ၍နစ်နာ	၃၀
၂၇။	ကိုယ့်အဖြစ်နဲ့အပြုရဲ့အမေး	၃၀
၂၈။	အဖြေအမျိုးမျိုး	၃၀
၂၉။	ယုံကြည်မှုအမျိုးမျိုး	၃၁
၃၀။	မယုံနိုင်စရာကံ	၃၁
၃၁။	ကံအကျိုးပေး ဝိညာဉ်	၃၂
၃၂။	ရိုးရာစကားထောက်ကူစရာ	၃၃
၃၃။	နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်မှု	၃၄
၃၄။	နှုတ်ယူဆင်ခြင် ပေါင်းစပ်ဆင်ခြင်	၃၅
၃၅။	ကိုယ့်အဖြစ်တာဝန်ထမ်းတဲ့ဦးနှောက်	၃၅
၃၆။	ဦးနှောက်ဆောင်ရွက်မှု	၃၆
၃၇။	စိတ်အဖြစ်အပျက်တွေသိနိုင်	၃၇
၃၈။	ကံသင်္ခါရရဲ့အကျိုးဝိပါက် ဝိညာဉ်	၃၈
၃၉။	ဆန့်ကျင်စွန့်ပစ်ချေဖျက်ခြင်း	၃၈
၄၀။	ပျက်သောစိတ်နှင့် ဦးနှောက်မှတ်သားမှု	၃၉
၄၁။	တန်ဖိုးမသိ အရွယ်တုံ့ပြန်ချက်	၃၉
၄၂။	တန်ဖိုးသိပြီး အရွယ်တုံ့ပြန်ချက်	၄၀
၄၃။	နာမ်ရုပ်	၄၁

ဓမ္မဝိကရိ သုတေဏိ အရှင်ဉာဏ

၅

၄၄။	သဠာယတန	၄၁
၄၅။	ဖဿ	၄၂
၄၆။	ဝေဒနာ	၄၂
၄၇။	ဒုတိယ သံသရာပတ်	၄၃
၄၈။	လွန်ကျူးတုံ့ပြန်မှုဝဋ်များ	၄၄
၄၉။	ဒုက္ခရဲ့ဝယ	၄၅
၅၀။	တစ်ခုတိုင်းရဲ့ဖြစ်ပျက်ကောက်မှား	၄၅
၅၁။	ကံလည်ပတ်မှုရဲ့ ဖြစ်ပျက်မှန်	၄၆
	အခန်း(၄)	
၅၂။	ဝဋ်ဆက်လည်ပုံ	၄၇
၅၃။	တဏှာ	၄၇
၅၄။	ဥပါဒါန်	၄၉
၅၅။	ဘဝ	၅၀
၅၆။	ဘဝကြီး(၉)ပါး	၅၀
၅၇။	ကာမဘဝ	၅၁
၅၈။	ရူပဘဝ	၅၁
၅၉။	လူတုံ့ပြန်လှုပ်ရှားချက်လွန်ကျူးမှု	၅၂
၆၀။	ဇာတိဇရာမရဏ	၅၄
၆၁။	သံသရာနှစ်ပတ်	၅၄
၆၂။	ဒုက္ခ အရိယသစ္စာ	၅၄
	အခန်း(၅)	
၆၃။	ဗုဒ္ဓရဲ့ကမ္မဝါဒ	၅၆
၆၄။	ကံရဲ့အကျိုးမှားမှန်	၅၆
၆၅။	ကံအကျိုးပေး အရကောက်	၅၇
၆၆။	ကံရဲ့ အဆက်ဆက်အကျိုး	၅၈

6

ကံအသိအမြင် သဘောတရား

၆၇။ အရကောကံ မှားမှန်
၆၈။ နိဂုံးပိုင်း

၆၉
၆၀

မိတ်ဆက်နိဒါန်း

ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဥဏနဲ့ ပရိသတ်ကို ရှေးဦးစွာ မိတ်ဆက်ပေးချင်ပါတယ်။ ပရိသတ်များအနေနဲ့ ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဥဏနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မမှန်ကန်တဲ့ အသိပေးချက်ရထားလို့ ခေါင်းထဲမှာ သိချင်နေတာတွေ သိစရာတွေလည်း ရှိကောင်း ရှိနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဥဏနဲ့ ပရိသတ်ကို မိတ်ဆက်ပေးရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဥဏနဲ့ စပ်လို့ သိချင်စရာတွေက **“ဓမ္မဝိဟာရီ”**ဆိုတာ ဘာလဲ၊ ဘယ်လို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးလဲ၊ ဘယ်တုန်းက တရားသိမြင်တယ်လို့ ဝန်ခံပြောဆိုခဲ့တာလဲ၊ သူ့ဘဝတစ်လျှောက်လုံး ဘာတွေလုပ်လို့ ဘာတွေဖြစ်နေတာလဲ ဆိုတာတွေကို မေးချင် မြန်းချင် သိချင်ကြပါလိမ့်မယ်။ ဒါတွေကိုပဲ ပရိသတ်နဲ့ မိတ်ဆက်ပေးလိုက်ပါတယ်။

“ဓမ္မဝိဟာရီ” ဆိုတာ အရိုးရှင်းဆုံးပြောရင် **“တရားနဲ့ပဲနေသူ”** လို့ အဓိပ္ပာယ် ရှိပါတယ်။ **“တရား”**ဆိုတာတွေက မတရားတာ မမျှတတာတွေရဲ့ပြောင်းပြန် ဆန့်ကျင်ဘက် တွေမှန်သမျှဟာ တရားတာ မျှတတာတွေပါပဲ။ အဲဒီ **“တရား”**ဆိုတာ ရှောင်ကြဉ်စရာ ဒုစရိုက်=မကောင်းမွန်တဲ့အကျင့်ဆိုးတွေကို ရှောင်ကြဉ်ပြီး ဆောင်စရာ သုစရိုက်= ကောင်းမွန်တဲ့အကျင့် မျှတတဲ့အကျင့်တွေကို ဆောင်နေတာပါပဲ။

ရှောင်ကြဉ်စရာ မကောင်းမွန်တဲ့အကျင့်ဆိုးတွေဆိုတာက ကံသင်္ခါရတရားတွေပဲ။ ဆောင်စရာ ကောင်းမွန်တဲ့အကျင့် မျှတတဲ့အကျင့်တွေဆိုတာက အဲဒီ ကံသင်္ခါရတရားတွေကို ရှောင်ကြဉ်လို့ဖြစ်တဲ့ ဝိသင်္ခါရတရားတွေပဲ။ ဒီတော့ ကံသင်္ခါရတရားတွေဟာ မတရားတာ မမျှတတာတွေဘဲ။ မတရားတာ မမျှတတာတွေဖြစ်လို့ အဲဒီ ကံသင်္ခါရတရားတွေကို လူရှောင်ကြဉ်ရတာပဲ။ လူရှောင်ကြဉ်ရမှာတွေကို မရှောင်ကြဉ်ရင် လူ့အသိုင်းအဝိုင်း လူ့အဖွဲ့အစည်း လူသားလောကကြီး တစ်ခုလုံး ဘယ်တော့မှ ငြိမ်းချမ်းသာယာမှု မဖြစ်ဘူး။

ရှောင်ကြဉ်စရာတွေကို ရှောင်ကြဉ်ရုံလေးမျှနဲ့ မပြီးသေးဘူး၊ လူဆောင်စရာ

ကောင်းမွန်တဲ့အကျင့် မျှတတဲ့အကျင့်ဖြစ်တဲ့ ဝိသင်္ခါရတရားတွေကိုလည်း ဆောင်ပါမှ လူ့အသိုင်းအဝိုင်း လူ့အဖွဲ့အစည်း လူသားလောကကြီးဟာ ငြိမ်းချမ်းသာယာ ဖြစ်လိမ့်မယ်၊ အဲဒီလိုဖြစ်လာဖို့ မဇ္ဈိမာရီ ဆရာတော် ဦးဉာဏက ရှေ့သွား ခေါင်းဆောင် စံပြပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်နဲ့ မတရားတာ မမျှတတာတွေကို ရှောင်ကြဉ်ပြီး တရားတာ မျှတတာတွေကို ဆောင်ပြီး နေပြသူဖြစ်လို့ **“မဇ္ဈိမာရီ”** လို့ခေါ်ပါတယ်။

မဇ္ဈိမာရီ ဆရာတော်ကို ကောဇာနစ် (၁၃၀၀) ပြည့်နှစ်၊ နယုန်လဆန်း (၃) ရက်၊ ခရစ်နှစ် (၁၉၃၈) ခုနှစ်၊ မေလ (၃၁) ရက်၊ အင်္ဂါနေ့မှာ အရှေ့တောင်အာရှ၊ အာစီယံဒေသတွင်းနိုင်ငံ၊ မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပခုက္ကူခရိုင်၊ မြိုင်မြို့နယ်၊ ခေါင်းကွဲကျေးရွာနေ ဦးမြဒင်+ဒေါ်လှဒွန်းတို့မှ မွေးဖွားခဲ့ပါတယ်။

(၁၉၄၃) ခုနှစ်မှ (၁၉၅၂)ခုနှစ်ထိ ဆရာတော် အသက်(၅)နှစ်သား အရွယ်မှ (၁၄)နှစ်သား အရွယ်ထိ ကျောင်းသားဘဝဖြင့် နန္ဒာရာမရွာဦးကျောင်းဆရာတော် ဦးပညာထံ မှာ ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာကို သင်ကြားဆည်းပူးခဲ့ပါတယ်။

ကောဇာနစ် (၁၃၁၄)ခုနှစ် နယုန်လကွယ်နေ့၊ ခရစ်နှစ် (၁၉၅၂) ခုနှစ် ဇွန်လ မှာ နန္ဒာရာမရွာဦးကျောင်းဆရာတော် ဦးပညာကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြုပြီး ရှင်သာမဏေဘဝအဖြစ် ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီနှစ်မှာပဲ မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ မန္တလေးခရိုင်၊ မန္တလေးမြို့ မစိုးရိမ်ကျောင်းတိုက်သို့ စာပေပရိယတ္တိ သင်ကြားဆည်းပူးရန် ပြောင်းရွှေ့နေထိုင် ခဲ့ပါတယ်။

ကောဇာနစ် (၁၃၂၀) ခုနှစ် နယုန်လဆန်း (၃)ရက်၊ ခရစ်နှစ် (၁၉၅၈)ခုနှစ် မေလ(၂၀)ရက်၊ အင်္ဂါနေ့မှာ နန္ဒာရာမရွာဦးကျောင်း ဆရာတော် ဦးပညာကို ဥပဇ္ဈာယ် ပြု၍ ရဟန်းဘဝအဖြစ် ရောက်ခဲ့ပါတယ်။

(၁၉၅၂)ခုနှစ်မှ (၁၉၆၂)ခုနှစ်ထိ မန္တလေးမြို့၊ မစိုးရိမ်ကျောင်းတိုက်၌ နေထိုင် သီတင်းသုံးကာ ဆရာတော် သက်တော်(၂၅)နှစ်ထိ မစိုးရိမ်ကျောင်းတိုက်စာချာယက ဆရာတော်များ၊ မိုးကောင်းကျောင်းတိုက် ဒေးဝန်းဆရာတော် ဦးဇောတိကာဘိဝံသ၊ ဝေယံဘုံသာကျောင်းတိုက် ဆရာတော် ဦးကလျာဏဘိဝံသ၊ တောင်သမန်ကျောင်းတိုက် ဆရာတော် ဦးကေသဝါဘိဝံသတို့ထံ ငယ်လတ်ကြီး၊ စာချာတန်း စာပေပရိယတ္တိများကို

သင်ကြားဆည်းပူးခဲ့ပါတယ်။

(၁၉၆၂) ခုနှစ်မှ (၁၉၆၇) ခုနှစ်ထိ ဆရာတော် သက်တော်(၂၅)နှစ် ရဟန်း (၅)ဝါရပြီးမှာ မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပခုက္ကူခရိုင်၊ ရေစကြိုမြို့နယ်၊ ရှင်မတောင်အရပ် တောရကျောင်းသို့ တောထွက်ခဲ့ပါတယ်။ နောက် မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပခုက္ကူခရိုင်၊ မြိုင်မြို့နယ်၊ ခေါင်းကွဲကျေးရွာအနီး အရွက်မကြွေတောရကျောင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ပါတယ်။ နောက် စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ စစ်ကိုင်းမြို့နယ်၊ မင်းကွန်းတောင်ရိုး စံတော်မူတောင်သို့ ပြောင်းရွှေ့ကာ တောရကျောင်းမှာပဲ သီတင်းသုံးနေထိုင်ကာ ပဋိပတ္တိအလုပ်ကို အားထုတ်နေခဲ့ပါတယ်။

ဒီလိုနေရင်း တစ်နေ့မှာ ကိုယ့်မှာ ငြိမ်းချမ်းနေလို့ ကိုယ်ရထားတဲ့ တရားကို ကိုယ်တိုင် စစ်ဆေးကြည့်မိပြီး ကိုယ်ရတဲ့ ကိုယ်တွေ့တရားဟာ တကယ် တရားဟုတ် မဟုတ်၊ သူများတွေ တရားပြရိပ်သာကြီးငယ် တည်ထောင်ပြီး တရားပြနေကြသူတွေ ရထားတဲ့တရားနှင့် တူမတူ နှိုင်းယှဉ်ပြီး တိုက်စစ်ကြည့်ချင်စိတ်ဖြစ်ပေါ်လာလို့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ တရားရတယ်လို့ ထင်ရှားကျော်ကြားကြတဲ့ ဆရာတော်တွေထံချဉ်းကပ်ပြီး တရားတိုက် စစ်ဆေးကြည့်တာလည်း လုပ်ခဲ့တယ်။

အဲဒီလို တိုက်စစ်ဆေးကြည့်ရာမှာလည်း ရည်ရွယ်ချက်(၃)ချက်ထားပြီး မေးမြန်း လျှောက်ထားခဲ့တယ်။

- (၁) အချက်က - “တရားလုပ်ငန်းရဲ့ ပန်းတိုင် ဘာဖြစ်တယ်” ဆိုတာသိရတဲ့ အထိ ပေါ်ဖို့ မေးမြန်းစစ်ဆေးလျှောက်ထားမယ်။
- (၂) အချက်က - “အဲဒီဆရာတော်တွေရဲ့ဟောပြောချက်တွေဟာ ဗုဒ္ဓဟောပြော ချက်ဒေသနာအစဉ်နဲ့ကွာဟနေလျှင် ဘာကြောင့်ကွာဟနေသလဲ” သိအောင်မေးမြန်း စစ်ဆေးလျှောက်ထားမယ်။
- (၃) အချက်က - “ရလဒ်တွေဟာ လောကလူသားလူအဖွဲ့အစည်းအနေနဲ့ ဘယ်လို အသုံးကျသလဲ” ဆိုတာ သိအောင်မေးမြန်း စစ်ဆေးလျှောက်ထား မယ်လို့ရည် ရွယ်ချက်ထားပြီး “တရားရနေကြတယ်လို့ ထင်ရှားကျော်ကြားကြတဲ့ဆရာတော်” တွေထံ ချဉ်းကပ်မေးမြန်းခဲ့တယ်။

အဲဒီအချက်(၃)ချက်မှာ တစ်ချက်ဖြစ်စေ၊ နှစ်ချက်ဖြစ်စေ ချွတ်ယွင်းနေတာတွေ့ရင် အဲဒီတရားကို ဆက်မလုပ်ဘူးလို့လည်း ဆုံးဖြတ်ထားတယ်။ တရားလုပ်ငန်းရဲ့ ပန်းတိုင် မဖော်နိုင်ရင်ဖြစ်ဖြစ်၊ အဲဒီပန်းတိုင်ဟာ ဗုဒ္ဓဟောပြောချက်ဒေသနာအစဉ်နဲ့ ဆန့်ကျင်နေရင် ဖြစ်ဖြစ်၊ လက်တွေ့မျက်မှောက်ဘဝမှာ ဘာမှ အသုံးချမရဘူးဆိုရင်ဖြစ်ဖြစ် မလိုလားလို့ အဲဒီလို ဆုံးဖြတ်ခြင်းဖြစ်တယ်။

ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ချဉ်းကပ်ပြီးမေးမြန်းခံရတဲ့ ဆရာတော်တွေကတော့ စစ်ကိုင်း ပရက္ကမဆရာတော်၊ ဉာဏစာဂီ ဆရာတော်၊ မိုးကုတ် ဆရာတော်၊ ကျောက်သင်္ဘော ဆရာတော်၊ ဝေဘူဆရာတော်၊ သဲအင်းဂူဆရာတော်၊ သန်လျင်တောရ ဆရာတော်၊ တောင်တွင်းကြီးဆရာတော်ရှင်ဥက္ကဋ္ဌ၊ ကြောင်ပန်းတောရ ဆရာတော်တွေဖြစ်ပါတယ်။ ဒီဆရာတော်တွေရထားလို့ ဟောပြောတဲ့တရားတွေကို တိုက်စစ်ဆေးကြည့်ခဲ့တယ်။

အဲဒီလိုတိုက်စစ်ဆေးကြည့်တာလုပ်တော့ **“သူတို့တွေရနေကြတာဟာလည်း တရားမဟုတ်သလို ကိုယ်ရနေတာဟာလည်း တရားမဟုတ်ဘူး”**ဆိုတာ သိခွင့်ရခဲ့တယ်။ ဆရာတော်ဟာ “သူများတွေရနေကြတာဟာလည်း တရားမဟုတ်သလို ကိုယ်ရနေတာဟာလည်း တရားမဟုတ်ဘူး”ဆိုတာ သိခွင့်ရသွားတော့ **“တရားဆိုတာ ဘာလဲ”** သိဖို့ သံဃာတော်တွေထံ ချဉ်းကပ်မေးမြန်းခဲ့ပြီးပြီ။ နောက်ဆုံးမေးစရာတစ်ခုပဲ ကျန်တော့တယ်။ အဲဒါကတော့ ဗုဒ္ဓရဲ့ ဟောပြောချက်တွေဆီ ပြန်ချဉ်းကပ်ပြီး ဗုဒ္ဓဟောပြောချက်တွေကို ဆက်စပ်ကြည့်ဖို့ပဲလို့ စိတ်ကူးရခဲ့တယ်။ ဒီလောက်ဆိုရင် ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဉာဏဟာ ဘယ်လို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးလဲ မေးတာအတွက် အဖြေသိနိုင်လောက်ပြီ ထင်ပါတယ်။

(၁၉၆၇)ခုနှစ် မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပခုက္ကူခရိုင်၊ မြိုင်မြို့နယ်၊ ခေါင်းကွဲကျေးရွာ အနီး၊ အရွက်မကြွေတောရကျောင်းမှာ အရိယသစ္စာတရားကို ဖော်ထုတ်သိမြင်နိုင်ခဲ့ပါတယ်လို့ ဝန်ခံပြောဆိုခဲ့တာကြောင့် ဓမ္မဝိဟာရီဆရာတော် ဦးဉာဏဟာ ဘယ်တုန်းက တရားသိမြင်ခဲ့ပါတယ်လို့ ဝန်ခံပြောဆိုခဲ့တာလဲ မေးတာအတွက်လည်း အဖြေသိနိုင်လောက်ပါပြီ။

(၁၉၅၈)ခုနှစ် မေလ (၂၀)ရက်မှ (၁၉၈၃) ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ (၉)ရက်နေ့ထိ ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဉာဏဟာ အဝါရောင်ဝတ် ထေရဝါဒထဲမှာ ရဟန်းဝါ(၂၅)ဝါထိ နေထိုင်ခဲ့ပြီး မိုးပြာရောင်ဝတ်ကာ ဓမ္မဝိဟာရီအဖြစ်ဖြင့် ယနေ့အချိန်အထိ ဗုဒ္ဓဟောပြောချက်

အရိယသစ္စာတရားတွေနဲ့ စပ်တဲ့အကြောင်းအရာတွေကိုပဲ သူ့ဘဝတစ်လျှောက်လုံး ဟောပြော ရေးသားတာတွေကိုသာ တစိုက်မတ်မတ် မလျှော့သောဖွဲ့နဲ့ အားထုတ်နေခဲ့ပါတယ်။ ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဉာဏရဲ့ ဟောပြောချက်အသံဖိုင် တရားပုဒ်ပေါင်း(၁၀၀၀)ကျော်ထိ ရှိပါတယ်။ ကိုယ်တိုင်သိမြင်တဲ့ဒဿနဖြင့် ရေးသားပြီး စာအုပ်ပေါင်း(၆၀)ကျော် စာမျက်နှာပေါင်း (၁၁၅၀၀)ကျော်ထိ ရှိနေပါပြီ။

နောက် ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဉာဏဟာ “**လူမှုအသိုင်းအဝိုင်း လူ့အဖွဲ့အစည်း လူသားလောကကြီး အကျိုးစီးပွားဖြစ်ကာ ငြိမ်းချမ်းသာယာဖြစ်ဖို့ ဗုဒ္ဓဟောပြောချက် အရိယသစ္စာတရားတွေနဲ့စပ်တဲ့ အကြောင်းအရာတွေကိုပဲ ဟောပြောရေးသားတာကြောင့်**” ယခင် စစ်အစိုးရလက်ထက်က ပုဒ်မတွေအမျိုးမျိုးတပ်ပြီး (၁၉၈၃)ခုနှစ်မှာ ထောင်ဒဏ်(၅)နှစ်၊ (၁၉၉၁) ခုနှစ်မှာ ထောင်ဒဏ် (၁၀)နှစ်၊ (၂၀၁၀) ခုနှစ်မှာ ထောင်ဒဏ် (၂၀)နှစ် မတရားအချခံရတာအပြင် ဆရာတော်ရဲ့ ဒကာ ဒကာမ ဂေါပကတွေထံမှ အလှူငွေ သိန်း(၂၀၀)ကျော်၊ ရန်ကုန်မြောက်ဥက္ကလာပ မိုးပြာခြံ၊ ပဲခူး(၁၀)မိုင်ကုန်း အရိယဥယျာဉ်ခြံ၊ မန္တလေးရန်ကင်းတောင်ခြေ မိုးပြာခြံတို့ကိုပါ သိမ်းဆည်း ချိတ်ပိတ်ထားတာ ခံနေရပါတယ်။

ဒါတွေကတော့ ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဉာဏဟာ သူ့ဘဝတစ်လျှောက်လုံး ဘာတွေလုပ်လို့ ဘာတွေဖြစ်နေတာလဲ မေးတာအတွက် အဖြေကိုအကျဉ်းချုပ်ပြီး ပြောပြလိုက်ပါတယ်။ အကျယ်သိလိုပါက ဓမ္မဝိဟာရီဆရာတော်ရဲ့ ဟောပြောရေး သားချက်တွေကို [www. ariya thitsa.org](http://www.ariya.thitsa.org) /www. ariyathit sa.eu.pn မှာ လေ့လာဆည်းပူး မှတ်သားနိုင်ကြစေရန် ပရိသတ်ကို မိတ်ဆက်ပေးတဲ့အနေနဲ့ အသိပေးလိုက်ပါတယ်။

အရိယသစ္စာ သာသနာ ရောင်ဝါနေသို့ထွန်းပါစေ။

(စီစဉ်တင်ပြသူ)
ဉာဏသာဝက

ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဉာဏ၏ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟောပြောချက်ကို “ကံအသိအမြင်သဘောတရား” အမည်ဖြင့် နောင်လာနောက်သား လူသားမျိုးဆက်သစ်တွေ လူ့အမှန်တရား ဖြစ်တဲ့အရိယသစ္စာကို အမှန်အတိုင်း ဖတ်ရှုလေ့လာကြပြီး သိရှိနိုင်ကြဖို့ ရန်အတွက် ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒီ ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော်၏ တပည့် ဘဒ္ဒန္တဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသ (ငါးဘွဲ့၊ ရမေ့စရာရိယ၊ ဝိသိဋ္ဌပါကဋ) က တည်းဖြတ်ပြီး မှတ်တမ်းတင်ပေးထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။

အဓိကရည်ရွယ်ချက်ကတော့ လူ့အမှန်တရားဖြစ်တဲ့ အရိယသစ္စာကို သိရှိနားလည်ကြပြီး လူ့အမှန်တရားမှ သွေဖည်နေကြတဲ့ လူသား လောကကြီးကို အစဉ်စောင့်ရှောက် တည့်မတ်ပေးနိုင်ကြဖို့ပါပဲ။

(မှတ်တမ်းတင်သူ)

ဘဒ္ဒန္တ ဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသ
 ပရိယတ္တိ သာသနဟိတ(သကျသီဟ) ဓမ္မာစရိယ
 စေတီယင်္ဂဏ ပရိယတ္တိ ဓမ္မာစရိယ၊ ဂဏဝါစက
 ပရိယတ္တိ သဒ္ဓမ္မပါလ ဓမ္မာစရိယ
 သုဓမ္မာပရိယတ္တိ ဓမ္မာစရိယ၊ ဝိသိဋ္ဌပါကဋ
 အစိုးရသာသနဓဇ ဓမ္မာစရိယ
 မဟာဂန္ထဝါစက ပဏ္ဍိတ
 ကျောင်းအုပ် ဆရာတော်(ဟောင်း)
 ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီး သင်တန်းကျောင်း
 မြစ်ကြီးနားမြို့၊ ကချင်ပြည်နယ်။

အခန်း (၁)

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အနက်အဓိပ္ပာယ်အဖွင့်

ဓမ္မတွေကို လေ့လာတဲ့အခါ ဘုရားဟောထားတဲ့ ဓမ္မအကွက် ငါးထောင်ကျော်လောက်ထဲက အကွက်လေးကွက်ကို လေ့လာ ကြမယ်လို့ပြောခဲ့တယ်။ ပထမတစ်ကွက်အဖြစ် ဓမ္မစကြာဒေသနာကို လေ့လာခဲ့ပြီးပြီ။ အခု ဒုတိယအကွက်အဖြစ် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဒေသနာကို လေ့လာကြမယ်။

ဒီပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို နိဒါနဝဂ္ဂသံယုဂ်မှာ တွေ့နိုင်တယ်။ ဘုရားရဲ့ သိမြင်ဆင်ခြင်မှုမှာ အရေးတယူပါဝင်ခဲ့တဲ့ သဘောတရားပဲ။ ပြီးတော့ ဓမ္မစကြာဒေသနာမှာတွေ့ခဲ့တဲ့ သစ္စာတွေရဲ့ အနက်တွေပေါ်လွင်ဖို့နဲ့လည်း အလွန်ဆက်စပ်နေတယ်။ ဒီတော့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို လေ့လာလို့ သိရှိရချက်တွေဟာ ဘုရားက အရေးတယူ ကောက်ပြလိုတဲ့ သစ္စာရဲ့ အနက်ကောက်အချက်တွေကို အထောက်အကူပြုမှာတွေ ဖြစ်ကြတယ်။ သစ္စာရဲ့အနက်တွေကို အခုကောက်ပြီးခဲ့တာ ပူပူနွေးနွေးပဲ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီမှာ သုံးထားတဲ့စကားနဲ့ အဓိပ္ပာယ်တွေဟာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်လေ့လာမှု အရင်းကျကျ သိရမှာတွေ ဖြစ်နေကြတယ်။ ဒါကြောင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် လေ့လာချက်ကို ဒုတိယနေရာမှာထားပြီး လေ့လာကြရတာဖြစ်တယ်။

အရေကောက်အနက်

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားဆိုတာ ဒုက္ခအစစ် သဘာဝတစ်ခုဖြစ်တိုင်း အကြောင်းသဘောတွေ ရှိတယ်ဆိုတဲ့အကြောင်း ပြဆိုတဲ့တရားဖြစ်တယ်။ အကျိုးတွေဟာ အကြောင်းတွေကြောင့် ဖြစ်တာပဲပေါ့။ ပဋိစ္စဆိုတဲ့စကား ဟာ စွဲမှီချက်လို့ရတယ်။ သမုပ္ပါဒ်ဆိုတာ ဖြစ်ပွားချက်ပဲပေါ့။ ဖြစ်ပွားချက်ဟာ စွဲမှီချက်ကြောင့် ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ သဘောပဲ။ ဒါ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဆိုတဲ့ နာမည်စကားရဲ့ အနက်အဓိပ္ပာယ်ပဲ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်က ပြောတာက လူမှာဖြစ်ရပ်ကြီးတွေ အဆက် မပြတ်ဖြစ်ပွား ပြေးလွှားနေပုံဖြစ်တဲ့ သံသရာလည်ပုံပဲ။ ဒါကြောင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟာ လူ့အမှုတွေရဲ့ ဖြစ်ပျက်တည်ရှိပုံကို မျဉ်းကြောင်း အနိမ့်အမြင့်ပြနေတဲ့ပုံ (ဂရပ်ဖ်) ပဲလို့ ပြောရမယ်။

ဒုက္ခပိုင်းခြားသိ

ဒီထက်ပီပီသသပြောရင် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟာ လူတွေမှာ ကျရောက် နေတဲ့ ဒုက္ခတရားတွေရဲ့ အသေးစိတ် ဖြစ်ပွားတည်နေပုံကို ဘယ်ပုံ ဘယ်နည်း တည်ရှိဖြစ်ပွားတယ်လို့ ပြဆိုတဲ့ပုံ (ဂရပ်ဖ်) ပဲဖြစ်တယ်။ ဒုက္ခကို သိတယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုသိတာလဲမေးရင် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်က ပြသလို့ သိတာလို့ပြောမှ အမှန်ပြောတာ ဖြစ်တယ်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟာ လူရဲ့ဒုက္ခကိုပဲ ပြဆိုတာဖြစ်တယ်။ တခြားပြဆိုချက် မဟုတ်ဘူး၊ လူရဲ့တခြားအကြောင်းကို ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်က ဘာမှမပြဘူး။

ဒုက္ခသံသရာ

ဒီတော့ ဒုက္ခကို ပိုင်းပိုင်းခြား သိမြင်ချင်တယ်ဆိုရင် လေ့လာ ရမယ့်ဒေသနာဟာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပဲ ဖြစ်တယ်။ ဒီဒေသနာဟာ လူမှာ

ဒုက္ခတွေ ဘယ်ပုံဘယ်နည်း ဖြစ်နေကြတယ်၊ ကျင်လည်ပြေးလွှား
နေကြတယ်၊ လည်ပတ်ဖြစ်ပွားနေကြတယ်ဆိုတာကို ပြောပြတယ်၊
ဒါကြောင့် ဒီဒေသနာရဲ့ ပြဆိုချက်တွေဟာ သံသရာလည်ပတ်ပုံတွေ
ဖြစ်တယ်လို့ သိနေကြတယ်၊ ဒီဒေသနာရဲ့ ပြဆိုချက်ဟာ အပြည့်
အစုံပြောမယ်ဆိုရင် သံသရာလည်တယ်လို့ ပြောလို့မရဘူး၊ ဒုက္ခသံ
သရာလည်တယ်လို့ ပြောရမယ်။

ကတ္တားမဲ့ကြိယာ သံသရာလည်တယ်ဆိုတဲ့စကားဟာ သဒ္ဓါလို
ဆိုတော့ ကြိယာစကားမျှပဲ ဖြစ်တယ်၊ ကတ္တားမပါဘူး၊ ကတ္တားမပါတဲ့
ကြိယာစကားဟာ အဓိပ္ပာယ်ကောက်လို့ မရဘူး၊ မရဘဲ ကောက်ရင်
လည်း လွဲကောက်မိတာပဲ၊ ရှေးအခါက ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားတွေ
လည်ပတ်ဖြစ်ပွားနေတာကို သံသရာလည်တယ်လို့ ကတ္တားမပါဘဲ
ကြိယာချည်း သက်သက် ပြောကြတယ်။

အဲဒီစကားကို အနက်ထင်တော့ လွဲကြတယ်၊ အမှန်နဲ့
အဝေးကြီးဖြစ်အောင်ပဲ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာတွေဟာ သံသရာဆိုတာကို နေ့စဉ်သုံး
စကားလုံးလို ကြားဖူးနေကြတယ်၊ သံသရာလည်တယ်လို့ပဲ ကြားဖူးနေကြ
တာပဲ၊ ဒုက္ခသံသရာလည်တယ်လို့ပဲ ကြားဖူးနေကြတယ်၊ ဒုက္ခသံသရာ
လည်တယ်လို့ အပြည့်အစုံ မသိကြဘူး။

ဒီတော့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်က ပြောချင်တဲ့ သံသရာရဲ့ ပုံစံဟာ
အပြောင်းလွဲခံသွားရတယ်၊ ပြောင်းလွဲခံရပုံက လူထဲမှာ ဒုက္ခတွေ
လည်ပတ်ဖြစ်ပွားနေတယ်ဆိုတာ မဟုတ်တော့ဘဲ လူတွေ သံသရာထဲမှာ

လည်တယ်ဆိုတာ ဖြစ်သွားတော့တာပဲ၊ ဒါကို ကွဲပြားအောင် နည်းနည်း
မေးစမ်းကြည့်ရမယ်။

သံသရာရဲ့ အနက်နှစ်ခု

(သံသရာမှာ လူလည်ပုံ)

လူမှာ သံသရာလည်တာလား၊ သံသရာမှာ လူလည်တာလား၊
အဲဒီမေးခွန်းနှစ်ခုကို အဖြေခိုင်းကြည့်ရမယ်။ ဒုက္ခသံသရာကို
သံသရာလို့သာ သိသူတွေဟာ သံသရာမှာ လူတွေလည်တာပဲပေါ့လို့
မလွဲမသွေ ဖြေကြမှာပဲ။ သူတို့အသိမှာ သံသရာဟာ လူသူသတ္တဝါတွေရဲ့
လည်ရာနေရာဌာနဖြစ်နေတယ်။ လူက အဲဒီသံသရာဆိုတဲ့ နေရာဌာနမှာ
လည်နေတဲ့အရာ ဌာနီပဲပေါ့၊ ဒီလိုပဲ သိနေကြတယ်။

သူတို့က သံသရာဆိုတာ ရွံ့မြေလိုဖြစ်တယ်၊ ရွံ့မြေမှာ အရပ်တွေ
အမျိုးမျိုးလုပ်လို့ရတယ်၊ ရွံ့မြေဟာ အရပ်အမျိုးမျိုးရဲ့ ကျင်လည်
ရာဖြစ်တယ်၊ အရပ်အမျိုးမျိုးကတော့ အဲဒီရွံ့မြေမှာ ကျင်လည်တဲ့ ကျင်လည်
သူတွေပဲပေါ့။

ဒီလိုပဲ သံသရာဆိုတာ ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်တွေလို့
သိကြတယ်။ အရပ်တွေလည်ရာဟာ ရွံ့မြေတွေ ဆိုတာမျိုးပေါ့၊ လူတွေ
အဖြစ်အမျိုးမျိုး တပြောင်းပြန်ပြန် ဖြစ်ပြီး ကျင်လည်ဖြစ်ပွားရာဟာ
ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်လို့ဆိုတဲ့ သံသရာပဲပေါ့လို့ ပြောမှာဖြစ်တယ်။
ဒါဟာ သံသရာထဲ လူလည်ပုံတွေပဲ။

သံသရာထဲက လူလည်တာဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာ အယူအဆ
မဟုတ်ဘူး၊ ဟိန္ဒူဗြဟ္မဏတွေရဲ့အယူအဆသာ ဖြစ်တယ်။ သူတို့ကတော့
သူတို့ကို ဗြဟ္မာက ဖန်ဆင်းပေးလိုက်တယ်။ အဖန်ဆင်းခံသူက

ကြိုက်ရာကို လှုပ်ရှားပြုမူတယ်။ အဲဒါတွေ မကောင်းရင် အဲဒါတွေက သူသေပြီးနောက်မှာ မကောင်းရာဖြစ်အောင် ပို့တယ်။

ဒီလိုနဲ့ ဒီသူဟာ ပြုတဲ့ အလျောက် နောက် တစ်ဘဝဖြစ်လို့ အဲဒီဘဝပေါ်မှာ အပြုတွေထပ်ပြု၊ ဒီလိုတွေ ချာချာလည် လည်နေ တယ်လို့ ယူဆတာဟာ ဟိန္ဒူဗြဟ္မဏတွေရဲ့ ဝါဒဖြစ်တယ်။ သူတို့က သံသရာထဲမှာ အကောင်တွေ လည်နေကြတယ်ပေါ့။

လူမှာ သံသရာလည်ပုံ

ဗုဒ္ဓဘာသာက ပြောတဲ့ သံသရာဟာ ဒီလိုမဟုတ်ဘူး၊ လူထဲမှာ ဒုက္ခတွေ လည်ပတ်နေတာကို ပြောတာပဲ ဖြစ်တယ်။ ဒီတော့ သံသရာထဲမှာ လူလည်တာ မဟုတ်ဘူး၊ လူထဲမှာ သံသရာလည်တာ ဖြစ်တယ်။ ဒါမှ မဟုတ်လည်း ဗုဒ္ဓဘာသာသံသရာဟာ လူ့သံသရာ မဟုတ်ဘူး၊ ဒုက္ခသံသရာပဲ ဖြစ်တယ်။ လူ့လည်ပတ်ပုံ မဟုတ်ဘူး၊ ဒုက္ခတွေ လည်ပတ်ဖြစ်ပွားပုံ ဖြစ်တယ်။

ဒါကြောင့် သံသရာကို ပြောချင်ရင် သံသရာလို့ ကတ္တားမပါဘဲ မပြောထိုက်ဘူး၊ ဒုက္ခသံသရာလို့ အပြည့်အစုံပြောရမယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ သံသရာဟာ ဒုက္ခတွေ လည်ပတ်ဖြစ်ပွားပုံကို ပြောချက်ဖြစ်တယ်။

ဟိန္ဒူဗြဟ္မဏတို့ သံသရာကတော့ လူ့သံသရာပဲ။ ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာသံသရာပြောရင် ဒုက္ခသံသရာလို့ အပြည့်အစုံပြောရမယ်။

အခန်း (၂)

ဝဋ်သုံးပါး

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟာ ဒုက္ခတွေ သံသရာလည်ပုံ ပြဆိုချက်ပြ တရားဖြစ်တယ်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်မှာ ဒုက္ခသံသရာကို ဝဋ်လို့ခေါ်တဲ့ လည် တဲ့အရာသုံးခုနဲ့ပြတယ်။ ဝဋ်ဆိုတဲ့စကားဟာ လည်တယ်လို့ပဲ အဓိပ္ပာယ် ရတယ်။ ဝဋ်သုံးပါးက ကိလေသဝဋ်၊ ကမ္မဝဋ်၊ ဝိပါကဝဋ်လို့ ဖြစ်တယ်။ ဒီဝဋ်တွေဟာ တစ်ခုက တစ်ခုကို ပြောင်းလဲဖြစ်ပွားသွားကြလို့ လည်တယ် ပြောရတာပဲ။

ကိလေသာဖြစ်ရင် ကိလေသဝဋ်ဟာ ကိလေသဝဋ်မှာ ရပ်မသွားဘူး၊ ကမ္မဝဋ်ကို ဖြစ်စေတယ်။ ကမ္မဝဋ်ကလည်း ဒီလိုပဲ၊ သူ့မှာပဲ ရပ်မသွားဘူး၊ ဝိပါကဝဋ်ကို ဖြစ်စေတယ်။ ဝိပါကလည်း ဒီလိုပဲ၊ သူ့မှာပဲ ရပ်မသွားဘူး၊ ကိလေသဝဋ်ကို ထပ်ဖြစ်စေပြန်တယ်။ ဒီတော့ ကိလေသာ၊ ကံ၊ ဝိပါကတို့ကို လည်တဲ့အရာတွေဖြစ်လို့ ဝဋ်လို့ခေါ်ရတာ ဖြစ်တယ်။

ကိလေသာကြောင့် ကံဖြစ်၊ ကံကြောင့် ဝိပါကဖြစ်၊ ဝိပါကကြောင့် ကိလေသာဖြစ်။ ဒီလိုသဘောတရားတွေ အဆက်မပြတ်ဖြစ် နေတာတွေဟာ ဒုက္ခတွေဖြစ်နေတာပဲ။ ဒီလိုဖြစ်နေတာက ရပ်နေတာ မဟုတ်ဘဲ ပြေးလွှားလည်ပတ်နေတာဖြစ်လို့ ဒုက္ခသံသရာ လည်တယ် ပြောရတာပဲ။ ဒါကိုပဲ ဝဋ်တစ်ခုဟာ ဝဋ်တစ်ခုကြောင့် ဖြစ်ရတာပဲ ဖြစ်တယ်ပေါ့။

ဒုက္ခသံသရာ နှစ်ပတ် အင်္ဂါ ၁၂-ရပ်

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားမှာ ဒီဒုက္ခသံသရာကို ၂-ပတ်လည်အောင် လှည့်ပြီး ဟောထားတယ်။ ဝဋ်ရဲ့နာမည်တွေကိုလည်း အရင်အပတ်က နာမည်တွေကို နောက်အပတ်မှာ မသုံးဘဲ နာမည်အသစ်တွေနဲ့ ဟောထားတယ်။ ဒါကြောင့် စုစုပေါင်း အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း ဆယ့်နှစ် ချက်နဲ့ ဟောထားတယ်။

ပထမဒုက္ခသံသရာရဲ့ ကိလေသဝဋ်ကို အဝိဇ္ဇာ = မသိခြင်း ဆိုတဲ့ အရာနဲ့ဟောတယ်။ ကမ္မဝဋ်ကို သင်္ခါရဆိုတဲ့ စကားလုံးနဲ့ ဟောထားတယ်။ သင်္ခါရဆိုတာ လွန်ကျူးတုံ့ပြန်ခြင်းပဲ။ ဝိပါကဝဋ်ကိုတော့ ဝိညာဉ်၊ နာမ်၊ ရုပ်၊ သဠာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာဆိုတဲ့ အချက်ငါးချက်နဲ့ ဟောပြောတယ်။ ဝဋ်သုံးပါးအတွက် အင်္ဂါခုနစ်ချက်နဲ့ ဟောပြော ထားတယ်။

ဒုက္ခသံသရာကို ဒီလိုနဲ့ ဆုံးတာမဟုတ်တာသိဖို့ ဒုတိယအပတ်ကို ဆက်ဟောပြောတာ ဖြစ်တယ်။ ဒုတိယ ဒုက္ခသံသရာပတ်မှာ ပထမဒုက္ခသံသရာရဲ့ ဝိပါကဝဋ်ကိုစွဲပြီး ကိလေသဝဋ် စဖြစ်ရတယ်။ အဲဒီဝဋ်ကို တဏှာဥပါဒါန်ဆိုတဲ့ အင်္ဂါနှစ်ချက်နဲ့ ဟောတယ်။ ကမ္မဝဋ်ကို ဘဝဆိုတဲ့ အင်္ဂါတစ်ချက်နဲ့ ဟောတယ်။ ဝိပါကဝဋ်ကို ဇာတိ၊ ဇေယျဇာတ နှစ်ချက်နဲ့ ဟောတယ်။

အင်္ဂါ (၁၂)ရပ်

မပြတ်လည်တာကို (၂)ပတ်လည်ပြရင် သိနိုင်တာပဲ။ ဒါကြောင့် (၂)ပတ်လည်ပြီး ဟောတာ ဖြစ်တယ်။ ဟောချက်မှာပါတဲ့ အင်္ဂါရပ်တွေ

ပေါင်းတော့ (၁၂)ပါး ရှိတယ်၊ ဒါတွေဟာ-

အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ်၊ နာမ်ရုပ်၊ သဠာယတန၊ ဖဿ၊
ဝေဒနာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ဘဝ၊ ဇာတိ၊ ဇရာမရဏလို့ ဖြစ်တယ်၊
ဒါကို ဟောတဲ့အခါမှာတော့-

အဝိဇ္ဇာကြောင့် သင်္ခါရဖြစ်တယ်၊ သင်္ခါရကြောင့် ဝိညာဉ်ဖြစ်၊
ဝိညာဉ်ကြောင့် နာမ်ရုပ်ဖြစ်၊ နာမ်ရုပ်ကြောင့် သဠာယတနဖြစ်၊
သဠာယတနကြောင့် ဖဿဖြစ်၊ ဖဿကြောင့် ဝေဒနာဖြစ်၊ ဝေဒနာကြောင့်
တဏှာဖြစ်၊ တဏှာကြောင့် ဥပါဒါန်ဖြစ်၊ ဥပါဒါန်ကြောင့် ဘဝဖြစ်၊
ဘဝကြောင့် ဇာတိဖြစ်၊ ဇာတိကြောင့် ဇရာမရဏဖြစ်လို့ပဲ၊
ဒါတွေဖြစ်တာဟာ ဒုက္ခအစုသက်သက် ဖြစ်တာပဲလို့အထိ ဟောတယ်။

အဝိဇ္ဇာရယ်၊ သင်္ခါရရယ်၊ ဝိညာဉ်၊ နာမ်ရုပ်၊ သဠာယတန၊
ဖဿ ဝေဒနာရယ်က ဒုက္ခသံသရာစက်တစ်ပတ်၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်ရယ်၊
ဘဝရယ်၊ ဇာတိ၊ ဇရာမရဏရယ်က ဝဋ်သုံးပါးရှိတဲ့ ဒုက္ခသံသရာ
စက်တစ်ပတ်ပဲ၊ ဟောချက် (၁၂)ပါး၊ ဒုက္ခသံသရာ နှစ်ပတ်ပဲ။

အခန်း (၃)

အင်္ဂါ (၁၂)ရပ် အဓိပ္ပာယ်

ဒီအင်္ဂါတစ်ဆယ့်နှစ်ရပ်ကို အဓိပ္ပာယ်ဖော်ကြရအောင်-

အဝိဇ္ဇာဆိုတာ “အ” နဲ့ “ဝိဇ္ဇာ”ဆိုတဲ့ စကားနှစ်လုံးပေါင်းပဲ၊
“အ”ကတားမြစ်တာ၊ “ဝိဇ္ဇာ”က သိတာ၊ အဝိဇ္ဇာဆိုတော့ မသိတာပေါ့၊
ဒါ သဒ္ဒါအနက်ပဲ၊ ဘာသာရပ်အရ အနက်ကတော့ ဘာကို
မသိတာဆိုတာ လာရမယ်။

ဒီနေရာမှာ မသိတာတိုင်းကို အဝိဇ္ဇာ မဆိုဘူး၊ ဒုက္ခကို မသိတာကိုသာ မသိသာလို့ဆိုလိုတယ်။ ဒုက္ခကို မသိဘူးဆိုတာ ဒုက္ခကို ဒုက္ခလို့ မသိတာဘဲ ဖြစ်တယ်။ ဒုက္ခကိုသုခလို့ ပြောင်းပြန်လှန်ပြီး သိနေတာဟာ ဒုက္ခကို ဒုက္ခလို့ မသိတာဘဲ၊ ဒါဟာ ဒုက္ခ မသိတာဘဲ။

ဒုက္ခအသိဇက်

ဒုက္ခတွေဟာ ဒုက္ခလို့ သိဖို့ခက်နေတတ်တယ်။ ဒုက္ခတွေက သုခ မျက်နှာဖုံး ဝတ်ထားတတ်ကြတယ်။ ဒီတော့ သူတို့ကို သုခတွေလို့ အသိမှားကြရတာပေါ့။

ဒုက္ခက ဘယ်လို သုခမျက်နှာဖုံး ဝတ်သလဲ၊ အစစ်အမှန် ဒုက္ခတွေဟာ ခံစားမှုမှာ သုခတွေ ဖြစ်နေတတ်တယ်။ ခံစားမှုဟာ လူမှာပေါ်လွင်တဲ့ ကိုယ်တွေ့အသိဖြစ်တယ်။ အဲဒီမှာ သုခဖြစ်နေတော့ ဒုက္ခဆိုတာ ဖော်ဖို့မလွယ်တော့ဘူးပေါ့။

ခံစားမှုသုခ

ဘယ်ဒုက္ခတွေက ခံစားမှုသုခဖြစ်နေသလဲ၊ ဒါကို ဖော်ကြည့်ရမယ်။ သူ့မယား မှားမယ်၊ သူ့ပစ္စည်းခိုးမယ်၊ ဒါတွေဟာ ဒုက္ခတွေပဲ။ ဒါပေမယ့် ခံစားမှုက သုခလို့ ပြနေတယ်။ သူ့မယားမှားရမယ်ဆိုတော့ ပျော်တာပဲပေါ့၊ သူ့ဥစ္စာရတော့ ဝမ်းသာတာပဲပေါ့၊ ဒါတွေဟာ ဝေဒနာသုခချမ်းသာ ဖြစ်ပုံတွေပဲ။

ဒါတွေဟာ အစစ်အမှန်က ဒုက္ခ၊ ခံစားမှုက သုခဖြစ်နေတယ်။ ဒီတော့ မေးစရာဖြစ်လာတယ်။ ခံစားမှုဟာ အစစ်အမှန် မဟုတ်လား၊ အစစ် အမှန်ဆိုတာ ဘယ်လိုလဲပေါ့၊ ခံစားမှုက သုခဖြစ်ပေမယ့်

သူဟာ သူ့မယားမှာ မှားမဝတဲ့ အပြစ်ကြီး သူ့မှာအစွဲကပ် ခံရတယ်။ မှားစရာမရတဲ့အခါ နေထိုင်မရအောင် အခက်ကြုံမယ်။ မှားစရာကလည်း သူများပိုင်တွေဖြစ်လို့ ခက်မယ်။ ပိုင်ရှင်တွေရင် ဖြေရှင်းမလွယ်လည်း ဖြစ်မယ်။

ပတ်ဝန်းကျင်သိရင် သူတို့လုံခြုံရေးအတွက် ပတ်ဝန်းကျင်ရဲ့ ကျောခိုင်းခံရမယ်။ မသိဖို့လည်း မလွယ်ဘူး။ မလွယ်ပေမယ့် ဖြစ်အောင်ဆိုတော့ ကိုယ်သစ္စာတွေ စတေးရမယ်။ ကြာတော့ လူက လူ့ပြင်ဘက်ရောက်မှန်းမသိ ရောက်ပြီး သုံးမရသူ ဖြစ်လာတယ်။ ဒါတွေဟာ တကယ့်ဒုက္ခတွေပဲ။

ခံစားမှုသုခဟာ ခံစားမှုမှာ သုခချမ်းသာလို့ ထင်တာမျိုးဖြစ်တယ်။ တကယ့် ဖြစ်ရပ်တွေမှာကျတော့ ဂျမ်းပြန်နေတာတွေ ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ခံစားမှုသုခကိုယ်တိုင် သုခမဟုတ်ဘူး ပြောရမယ်။ နောက်တွင်းက ပြောခဲ့တဲ့ ဥပမာအတိုင်းပဲ။ ဒီတော့ ခံစားမှုသုခဟာ ချို့တဲ့ အရသာရှိတဲ့ အဆိပ်ပဲဖြစ်တယ်။

ချို့တဲ့အဆိပ်ဟာ ချို့တာက ပေါ်လွင်ပေမယ့် အဆိပ်အဖြစ်က မပေါ်လွင်ဘူး။ ဒီတော့ အဆိပ်ကို အဆိပ်လို့ မသိကြဘဲ ချို့တဲ့အစာလို့ ထင်ကြသလို ဒုက္ခတွေကလည်း ခံစားမှု သုခကရှိနေတတ်တော့ သုခက ထင်ရှားပြီး၊ ဒုက္ခက မမြင်စရာ ဖြစ်နေတယ်။

ဒါကြောင့် ဒုက္ခကို မသိတတ်ကြတော့ဘူး။ ဒုက္ခကို သုခလို့ လွဲသိနေတတ်ကြတယ်။ ဒီလောက်ဆိုရင် အဝိဇ္ဇာဖြစ်တာပေါ်လွင်ပြီ။ ဒီလိုဖြစ်တာ အဝိဇ္ဇာပဲ။ အဝိဇ္ဇာရဲ့နာမည်တွေ ပြောမယ်။

အဝိဇ္ဇာဟာ လူကို ညစ်နွမ်းညှိုးမှိုင်းစေတာကြောင့် ကိလေသာ လို့ ခေါ်တယ်။ ဒီအဝိဇ္ဇာဟာ နောင်လုပ်မယ့် အလုပ်တွေရဲ့ အကြောင်းတွေဖြစ်တဲ့အတွက် ဟိတ်ဖြစ်တယ်။ လုပ်မှုရင်းမြစ်ဖြစ်လို့လည်း မူလခေါ်ရတယ်။

ဒါက အဝိဇ္ဇာဆိုတဲ့ အင်္ဂါရပ်နဲ့စပ်တဲ့ သိစရာကလေးတွေပဲ။ ဒါဖြစ်ရင် ဒါက ဒီမှာပဲ ရပ်မနေတဲ့အတွက် ဝဋ်လို့လည်း ခေါ်တယ်။ ကိလေသာဖြစ်တဲ့ ဝဋ်မို့ ကိလေသဝဋ်လို့လည်း ခေါ်ရတာပဲပေါ့။

သင်္ခါရ

သင်္ခါရကို အရကောက်မယ်။ သင်္ခါရဆိုတာ သံ-ကရဆိုတဲ့ ပါဠိ နှစ်ပုဒ်ပေါင်း စကားလုံးပဲ။ သံ=အလွန်အကဲ၊ ကရ=ပြုလုပ်ခြင်းပေါ့။ သင်္ခါရ အလွန်အကဲပြုလုပ်ခြင်းပဲ။ ဒါက သဒ္ဓါအရ ထွက်တဲ့အဓိပ္ပာယ်ပဲ။ ဘာသာရပ်အဓိပ္ပာယ်ကတော့ လွန်ကျူးမှုလို့ရမယ်။ ဒီလိုဆိုတော့ အလွန်အကဲပြုလုပ်တယ်ဆိုတာ လွန်ကျူးမှုလုပ်တာပဲ။

လွန်ကျူးမှုဆိုတာ ဘယ်လိုလဲ။ လူတွေဟာ လူအချင်းချင်းတွေကို တုံ့ပြန် ဆက်ဆံကြရတယ်။ ဆက်ဆံတယ်ဆိုတာ ကိုယ်နဲ့ဖြစ်ဖြစ်၊ နှုတ်နဲ့ ဖြစ်ဖြစ်၊ ကိုယ်နေဟန်ထားနဲ့ဖြစ်ဖြစ် အတုံ့အပြန်လုပ်တာတွေရဲ့ အမည်တွေပဲ။ အဲဒီဆက်ဆံမှုတွေမှာ လျော့ပါးဆက်ဆံတာတွေရယ်၊ ပိုလွန်ဆက်ဆံတာတွေရယ်၊ အလယ်အလတ် ဆက်ဆံတာတွေရယ်လို့ သုံးစားရှိတယ်။

အမှုကမ္မ

အဲဒီမှာ အလယ်အလတ်မဟုတ်တဲ့ ဆက်ဆံတာတွေဟာ လွန်ကျူးတဲ့တုံ့ပြန်မှုတွေဖြစ်တယ်။ လျော့ပါးဆက်ဆံတာနဲ့ ပိုလွန် ဆက်ဆံတာတွေဟာ မှားယွင်းတဲ့ဆက်ဆံမှုတွေ ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ဒါတွေကို အမှုတွေလို့ပဲ ပြောရတယ်။ ကမ္မရဲ့အနက်ကိုလည်း သဒ္ဓါက ထွက်တဲ့ အနက်သက်သက်နဲ့ မလုံလောက်ဘူး ပြောရမယ်။

ကိုယ်နှုတ်နှလုံး လှုပ်ရှားမှုတိုင်းကို အမှုကမ္မလို့မသုံးရဘူး၊ လွန်ကျူးမှုဖြစ်တဲ့ ကိုယ်နှုတ်နှလုံး လှုပ်ရှားမှုတွေကိုမှ “အမှုကမ္မ” တွေလို့ သုံးရတယ်။ လွန်ကျူးမှု မဖြစ်မြောက်တဲ့ ကိုယ်နှုတ်နှလုံး လှုပ်ရှားမှုတွေဟာ အမှုမမြောက်ဘူး၊ ကံမမြောက်တဲ့ ကိုယ်နှုတ်နှလုံးမှုတွေလို့ ပြောရတယ်။ ဒါက ဗုဒ္ဓဘာသာရပ်သုံး ဝေါဟာရအဓိပ္ပာယ်ပဲ။ သင်္ခါရလည်း ဒီလိုပဲ။

ကမ္မဝါဒ

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်လေ့လာချက်မှာ ဒီအချက်ဟာ အတော်အရေးပါတဲ့ အချက်ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ဒီအချက်ကို ချဲ့ချဲ့ဖွင့်ဖွင့်ကလေး လေ့လာပြမှ တော်မယ်။ ဗုဒ္ဓဝါဒကို အဖော်ပြနိုင်ဆုံး ဒေသနာဟာ ဒီဒေသနာ တစ်ခုပဲဖြစ်တယ်။

ဒီဒေသနာရဲ့ ဒီအချက်ကို ကျေညက်မှ ကမ္မဝါဒ ကျေညက်တာ ဖြစ်လိမ့်မယ်။ ကမ္မဝါဒကျေညက်တာဟာ ဗုဒ္ဓဝါဒ ကျေညက်တာပဲ။ ဒါနဲ့အပြန်ပဲ။ ကမ္မဝါဒ မကျေညက်တာဟာ ဗုဒ္ဓဝါဒမှာ ပြတ်မနူးဖြစ် တာဘဲ။ သင်္ခါရဟာ ကမ္မဖြစ်တယ်။ သင်္ခါရကို အနက် ဖွင့်ခွင့်ကြုံတဲ့ အခါမှာ ပြည့်စုံတဲ့အထိနှိုက်ပြီး ဖွင့်ဖို့လုပ်မှပဲတော်မယ်။ သင်္ခါရနဲ့ကမ္မဟာ အနက်တူဖြစ်တယ်။ သင်္ခါရလို့ပြောရင် ကမ္မပြောတယ်လို့ မှတ်ပေးကြ ရမယ်။

သင်္ခါရ ၃-မျိုး

သင်္ခါရဟာ သုံးမျိုးရှိတယ်။ ကာယသင်္ခါရ၊ ဝစီသင်္ခါရ၊ စိတ္တသင်္ခါရလို့ပဲ။ ဒါက လွန်ကျူးတုံ့ပြန်တဲ့အခါ အသုံးချတဲ့ ဒွါရတွေစွဲပြီး ပြောတဲ့ အရေအတွက်ဖြစ်တယ်။ နောက်တစ်နည်းလည်း သင်္ခါရ သုံးမျိုးရှိတယ်။ ပုညာဘိသင်္ခါရ၊ အပုညာဘိသင်္ခါရ၊ အာနဇ္ဇာဘိသင်္ခါရလို့ပဲ။

ဒါက သင်္ခါရဇာတ်နဲ့ စွဲခေါ်တဲ့အရေအတွက်ပဲ။ နောက်တစ်မျိုးလည်း သင်္ခါရဟာ သုံးမျိုးရှိတယ်။ ကာမသင်္ခါရ၊ ရူပသင်္ခါရ၊ အရူပသင်္ခါရလို့ပဲ။ ဒါက ဘုံနဲ့ခေါ်တဲ့ အရေအတွက်ပဲ။

လွန်ကျူးတုံ့ပြန်မှုမှာ ကိုယ်နှုတ်နှလုံးသုံးမျိုး တစ်မျိုးမျိုးနဲ့ ဖြစ်နိုင်တယ်။ ကောင်းမှုပုည၊ မကောင်းမှုအပုည၊ ကောင်း-မကောင်း နေရာမရှိမှု အာနန္ဒတစ်မျိုးမျိုးနဲ့လည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။ ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပအဖြစ်တွေနဲ့ လွန်ကျူးတုံ့ပြန်မှုလောက်ပဲ လေ့လာမှုစိမ်းမယ်။ ကျန်တာတွေက ရင်းနှီးပြီးသားတွေဖြစ်တယ်။

ကာမလွန်ကျူးတုံ့ပြန်မှု

ကာမအမြင်နဲ့ လူတွေအပေါ် လွန်ကျူးတုံ့ပြန်မှုကို နည်းနည်း လေ့လာရမယ်။ ကာမသင်္ခါရ ပြုမယ့်သူဟာ ဝန်းကျင်လူတွေကို ကိုယ်က ကြောက်ရမယ့်အရာနဲ့ မက်မောရမယ့်အရာ ဒါတွေနဲ့ပဲမြင်တယ်။ ကြောက်တဲ့အရာကို တွန်းလှန်နိုင်အောင်နဲ့ မက်မောရတဲ့အရာကို သိမ်းယူနိုင်အောင် ကိုယ်နှုတ်နှလုံးသုံးပါး တစ်ပါးပါးကို အားထည့် လှုပ်ရှားတုံ့ပြန်တယ်။ စိတ္တဇနဲ့ လှုပ်ရှားတုံ့ပြန်တာပဲ။ အဲဒီအမှုဟာ ကောင်းချင်ကောင်းမယ်၊ ကောင်းချင်မှ ကောင်းမယ်၊ ကောင်းရင် ကာမပုညာသိသင်္ခါရ၊ မကောင်းရင် ကာမအပုညာဘိသင်္ခါရပဲ။

မဟိုပြုစဉ်းစားခြင်း

ဒီလိုလုပ်တာကို ဘာကြောင့်လွန်ကျူးတယ် ပြောရသလဲ။ ဘာလွန်ကျူးလို့လဲ မေးစရာရှိတယ်။ ဝန်းကျင်လူတွေကို ကိုယ့်ပစ္စည်း တွေလို့ သဘောထားတာဟာ လွန်ကျူးတာပါပဲ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဗဟိုမဏ္ဍိုင်နေရာမှာထားပြီး ဝန်းကျင်လူတွေကို ကိုယ့်ရဲ့အဖြည့်

ပစ္စည်းတွေဖြစ်တယ်။ ဒီလိုအမြင်ဟာ လွန်ကျူးတာပဲ။

ဒီအမြင်အတိုင်း နေထိုင် ပြောဆိုပြု လုပ်တာတွေလည်း လွန်ကျူးတာတွေပဲ။ ကြောက်ရွံ့လို့တိုက်ခိုက် ချေဖျက်တာလည်း အတူပဲ။ ကိုယ်နဲ့မတူတာနဲ့ ကိုယ်အသုံးမကျတာနဲ့ ဖျက်ချင်တာတွေဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဗဟိုပြုစဉ်းစားတာပဲ မဟုတ်လား။ ဒါဟာ ကာမနဲ့ လွန်ကျူးတုံ့ပြန်မှု ကာမအဘိသင်္ခါရ ဖြစ်ပုံပဲ။

ရူပလွန်ကျူးတုံ့ပြန်မှု

ရူပအဘိသင်္ခါရဖြစ်ပုံဖြစ်တဲ့ လွန်ကျူးပုံကို ရှင်းရမယ်။ ရူပအမြင်ရှိသူဟာ ပတ်ဝန်းကျင် လူတွေကို လူတွေရှိတယ်လို့ အမှတ်မရအောင် နေထိုင်တယ်။ ဥပမာဆိုရင် ရူပအမြင်ရှိသူဟာ ပန်းချီကားကြီးတစ်ချပ်ထဲက ဆေးစက်ကလေး တစ်ခုကိုသာ ကြည့်တဲ့အတွက် ပန်းချီကို အဓိပ္ပာယ်မဖော်နိုင်ဘဲ မသိမမြင် ဖြစ်နေသလို လူတွေကို အသိစိတ်ထဲမှာ မပေါ်အောင် လုပ်ထားလိုက် တယ်။ လူဟာ ဝန်းကျင်လူတွေနဲ့ ဆက်စပ်နေသလို လူတွေကို အသိစိတ်ထဲမှာ မပေါ်အောင် လုပ်ထားလိုက်တယ်။

လူဟာ ဝန်းကျင်လူတွေနဲ့ ဆက်စပ်နေတယ်။ သူက ဆက်စပ်မှုနဲ့ ဆီလျော်တဲ့ တုံ့ပြန်မှုပေးမယ့်အစား ရှိတယ်လို့တောင် သတိမရအောင် နေတယ်ဆိုတာဟာ အတော် မကောင်းတာ တစ်ခုကို လုပ်လိုက်တာ အမှန်ပါပဲ။ ရူပအမြင်ရှိသူက သူ့ဝန်းကျင်လူတွေအပေါ် ဒီလိုမသိနိုးနား တုံ့ပြန်တာဟာ လွန်ကျူးတာပဲ။ ဒါကြောင့် ဒီသူရဲ့ ဒီအမြင်နဲ့ ကိုယ်နှုတ်နှလုံး တုံ့ပြန်မှုတွေဟာ လွန်ကျူးတဲ့တုံ့ပြန်မှု ဖြစ်တော့တာပဲ။

ဒီလိုဖြစ်တဲ့အတွက် မယားသားနဲ့ မိတ်ဆွေသူတို့ရဲ့ ကျောခိုင်း ခံရသူတွေ အများအပြား ရှိကြတယ်။ လူ့အဝန်း အဝိုင်းကြီးအတွင်းမှာ ကိုယ်ဟာ တည်ရှိနေတယ်။ ဒီလိုဖြစ်လျက်နဲ့ ဝန်းကျင်လူတွေကို

အသိအမှတ်မပြုတာဟာ အကြီးအကျယ် မထေမဲ့မြင်လုပ်မှုပဲ၊ ဒါဟာ လူတွေအပေါ် လွန်ကျူးမှုကြီးဖြစ်တာပဲ။

အရူပလွန်ကျူးတုံ့ပြန်မှု

အရူပ အဘိသင်္ခါရရဲ့ လွန်ကျူးမှုဖြစ်ပုံလည်း ဒီနည်းမှိ သိရမယ်၊ အရူပ အမြင်တရားပွားများသူတွေဟာ ဝန်းကျင်လူတွေနဲ့ သူ့အပါအဝင် အားလုံးကို တကယ့်အရှိတွေ မဟုတ်ဘူးလို့ သဘောထားတာပဲ၊ မျက်လှည့်ထဲက အရုပ်တွေလိုပဲ၊ သူက ဒီလိုသဘောထား သိမြင်နေတော့ သူပြောတာ ပြုတာ နေတာတွေဟာ သူလုပ်ချင်သလို လုပ်တာတွေ ဖြစ်တော့တာပဲ။

ဒီတော့ သူ့ဝန်းကျင်လူတွေကို တုံ့ပြန်တာတွေလည်း အရှိအနေနဲ့ တုံ့ပြန်တာမဟုတ်တော့ဘူး၊ သူ့သဘောပေါ်သလိုသာ တုံ့ပြန်တော့မယ်၊ ဝန်းကျင်လူတွေကို လူမမှတ်တော့ဘူးဆိုတော့ သူတုံ့ပြန်ချက် တွေဟာ လည်း လူမဟုတ်တဲ့ တုံ့ပြန်ချက်တွေပဲ ဖြစ်ရပြီပေါ့၊ ဒီတော့ ဒီတုံ့ပြန်ချက် တွေဟာ အလွန်ကျူးဆုံးတွေလို့ ပြောရမှာပဲ၊ ဒါကြောင့် အရူပအဘိ သင်္ခါရတွေကိုလည်း လွန်ကျူးတုံ့ပြန်ချက်လို့ ပြောရ တာဖြစ်တယ်။

သင်္ခါရဟာ ကိုယ့်နှုတ်နှလုံးရဲ့ လွန်ကျူးတုံ့ပြန်ချက်ရဲ့ အမည်ပဲ၊ ဒါလောက်ဆိုရင် သင်္ခါရကို အရကောက်တာ သဘောပေါက် နိုင်လောက်ပါပြီ၊ သင်္ခါရဟာ ကမ္မဖြစ်တယ်၊ သူကလည်း သူပြီးရင် ပြီးမသွားဘဲ ဝိပါက်ကို ဆက်ဖြစ်စေမှာဖြစ်လို့ ဝဋ်ဖြစ်တယ်၊ ဒီဝဋ်က ကမ္မဝဋ်ပေါ့၊ ဒီကမ္မဝဋ်ဟာ ကိလေသဝဋ်ကြောင့် ဖြစ်ရတဲ့ဝဋ်ဖြစ်တယ်၊ ဒီကမ္မဝဋ်ကြောင့် ဝိပါကဝဋ်ဖြစ်တယ်၊ ဝိပါကဝဋ်မှာ အင်္ဂါငါး ချက်ရှိတယ်၊ ပထမအင်္ဂါက ဝိညာဉ်ပဲ။

ဝိညာဉ်

ဝိညာဉ်ကို အရကောကံရမယ်၊ ဒါရဲ့ အရကောကံဟာ ခက်တယ်၊ ကံရဲ့အကျိုးဝိညာဉ်ဆိုတော့ ဒီဝိညာဉ်ဟာ မမြင်သာစရာ ဖြစ်တယ်၊ ဒီဝိညာဉ်ဟာ ဝိပါကံဝိညာဉ် ဖြစ်ရမှာပဲ၊ ဝိပါကံဝိညာဉ်ဟာ ဖြစ်ပေါ်ရ မယ့်ကိစ္စက ငါးခုပဲရှိတယ်၊ သင်္ခါရနဲ့ ကာလခြားပြီး ဖြစ်နိုင် တဲ့ ကိစ္စသုံး ခုပဲရှိတယ်၊ အဲဒါက ပဋိသန္ဓေ၊ ဘဝင်၊ စုတိပဲ ။

ဒီတော့ ဒီဝိညာဉ်ဟာ ဘဝင်ကိစ္စရှိတဲ့ ဝိပါကံဝိညာဉ်ဖြစ်ရမယ်၊ ဒါလည်း နည်းနည်းအခက်အခဲရှိတာပဲ၊ ဘဝင်က ပဋိသန္ဓေကိစ္စ တပ်ထားသူမှ ကျနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ စည်းကမ်းတစ်ခုရဲ့ အဟန့်ခံရနိုင်တယ်၊ ဒီကိစ္စသုံးခုက အတူတူဖြစ်တယ်၊ အာရုံလည်းတူတယ်၊ ရှေးစကား ရှိထားလို့ပဲ။

ပဋိသန္ဓေ ဘဝင် စုတိ

ဒါကို ကျော်လွှားရမှာပဲ ပဋိသန္ဓေရယ်၊ ဘဝင်ရယ်၊ စုတိရယ်ဟာ တစ်ခုတည်းရဲ့ နာမည်သုံးခု၊ အလုပ်သုံးခုပဲ၊ ပဋိသန္ဓေ အလုပ်ဆိုတာ ဒီစိတ်ဟာ ဘဝနှစ်ခု စပ်တတ်လို့ဖြစ်တယ်၊ ဘဝင်ဆိုတာက ဘဝရဲ့အစိတ် အပိုင်းဖြစ်လို့ပဲ၊ စုတိဆိုတာက ဘဝတစ်ခုက ဘဝတစ်ခုကို ရွှေ့စေတဲ့အရာ ရွှေ့တဲ့အရာ ဖြစ်လို့ပဲ။

ဒီစိတ်ဟာ ဒီကိစ္စသုံးခုကို တကယ်လည်းလုပ်တယ်၊ သင်္ခါရ ကြောင့် ဖြစ်ပေမယ့် နောက်ထပ်သင်္ခါရ ဖြစ်မှုတစ်ခုနဲ့ အစေ့အစပ် လုပ်တယ်၊ သူ့ကြောင့် ကိလေသာပြန်ဖြစ်တယ် မဟုတ်လား၊ ဒီတော့ ဒီဝိညာဉ်စိတ်ဟာဘဝရဲ့အစိတ်အပိုင်း အင်္ဂါရပ်တစ်ခုလို့လည်း ဖြစ်တာပေါ့၊ ဒီတော့ ဘဝင်အလုပ်လည်း လုပ်တယ်ပဲ ပြောရမယ်၊ ဒီဝိညာဉ်စိတ်ဟာ

ဒီဘဝက နောက်ထပ်ဘဝကို ရွေ့တာလည်း လုပ်တာပဲ။ ဒီမှာ ဘဝဆိုတာက သင်္ခါရဖြစ်တဲ့ ကမ္မနာမည်ပဲ။

ဒါတွေရှင်းနေတာနဲ့ ဝိညာဉ်အသိခက်ပုံ ရှင်းချက် ပျောက်ရမလို ဖြစ်သွားတယ်။ ဆက်ရှင်းမယ်၊ ဝိညာဉ်ဟာ ဘဝင်ကိစ္စတပ်ပြီး ဖြစ်တာ အမှန်ပဲဖြစ်တယ်။ ရူပကံတွေလုပ်ပြီး ဘာဘဝင်မှ တခြားမကျဘူး၊ ရူပဝိပါက်ဘဝင်ပဲ ဧကန္တကျတယ်။ အရူပလည်း ဒီလိုပဲ။ ကာမ အကုသိုလ်ကံပြုပြီးရင် ဆက်ပြီး အကုသလဝိပါက် ဘဝင်ပဲ ကျတယ်။ တခြားဘဝင်မကျဘူး။ ဒါတွေကို လက်တွေ့နဲ့ကျတော့ အမြင် မကြည်ကြဘူး။ ဒီတော့စာကို မလှန်နိုင်ဘူး။

ချစ်သူတစ်ယောက်ကို အကြောင်းတစ်ခုခုကြောင့် အမုန်းစိတ် တွေ ပွားဖူးကြတယ်။ အမုန်းစိတ်က အကုသိုလ် ကံစိတ်ပဲ။ အဲဒီစိတ် မရှိတဲ့နောက် အမုန်းစိတ် အပွားခံရသူအပေါ်မှာ မုန်းလျှက်ရှိနေ တာတွေ့မယ်။ အမှတ်ရရ မရရ မုန်းတာဖြစ်လျှက်ပဲ ရှိနေတာ သိခွင့်ရှိတယ်။ ဒါ ဘာစိတ်နဲ့ မုန်းလျှက်ဖြစ်နေတာလဲ။

မသိစိတ်

ဘဝင်ကိစ္စတပ်ထားတဲ့ အဲဒီအမုန်းစိတ်ကံရဲ့ အကျိုးဝိပါက် စိတ်နဲ့ပဲ ဖြစ်တာ ထင်ရှားတယ်။ ဒီလိုထင်ရှားပေမယ့် ဒီဝိပါက်စိတ်ဖြစ် တာဟာ မထင်ရှားဘူး။ ဒီစိတ်က အာရုံအဖြစ် မနေဘဲ အာရုံခံအင်္ဂါအဖြစ် ဖြစ်နေတာများတယ်။ သူက အာရုံခံအင်္ဂါ ခြောက်ခုအနက်က မနာယတနအာရုံခံ အင်္ဂါဖြစ်လို့ပဲ။ ဒီစိတ်ကို အာရုံအဖြစ် မပေါ်တဲ့အတွက် မသိစိတ်လို့ ပြောရတယ်။

အသိစိတ်မဲ့တဲ့ ဝိညာဉ်

ဒီလိုဖြစ်တဲ့အတွက် ဝိညာဉ်ဟာ အသိခက်တဲ့အရာဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ဒီဝိညာဉ်ကို အတော်များများ လူတွေ မသိကြဘူး။ ဒီဝိညာဉ်ကို မသိတာလည်း အတော်နာတယ်။ သူ့ မသိတာ ကံရဲ့ အကျိုးဝိပါက်ကို မသိတာဖြစ်လို့ဘဲ။ ကံကို သိကြသော်မှ ကံရဲ့ အကျိုးဝိပါက်ကို မမြင်ကြတော့ ကံနှင့်စပ်လျဉ်းလို့ အမြင်တွေဟာ မှားကုန်ကြတယ်။

ကံဟာ သေပြီး နောင်ဘဝတစ်နေရာကျမှပဲ အကျိုးပေးမယ်လို့ ဖြစ်သွားတယ်။ ဒီအတိုင်းပဲ အခုဖြစ်နေတဲ့ ဝိပါက်တွေကိုလည်း မမြင်တဲ့အတွက် ဝိပါက်မဟုတ်တာတွေကို ဝိပါက်လို့လုပ်မိချင်လည်း လုပ်မိတယ်။ အဲဒီ အရာတွေဟာ မမွေးမှီကက ပစ်ချလိုက်တဲ့အတိုင်း ဖြစ်နေရတာလို့ ခံယူလာကြတယ်။

ဒီလိုကံ ခံယူလျက်နဲ့ ပြီးတော့ ကိုယ့်ဆရာဗုဒ္ဓဘုရားဟာ ကမ္မဝါဒီဖြစ်လျက်နဲ့ ကံနှင့်စပ်ပြီး ဒီလိုအလွဲလွဲအချော်ချော်တွေ အဖြစ်ခံကြရတာဟာ ဝမ်းနည်းဖွယ်ကြီး ဖြစ်တယ်။ ဒီလိုဖြစ်ရတာရဲ့ အကြောင်းဟာ ကံရဲ့အကျိုးဖြစ်တဲ့ ဝိညာဉ်ကို မသိကြလို့ဘဲဖြစ်တယ်။ ကံရဲ့အကျိုးဝိပါက်ကို မမြင်တော့ ကံနှင့်စပ်ပြီး ရမ်းဆချက်တွေ ထွက် လာတော့တာပဲ။

မသိ၍ နစ်နာ

ဒီဝိညာဉ်မသိလို့ နစ်နာတာဟာ ဒီလောက် မကဘူး။ ဒါက ဗုဒ္ဓဘာသာလူတွေလောက် ရှိသေးတယ်။ လူ့သားကမ္ဘာလောက တစ်ခုလုံးလည်း ဒီဝိညာဉ်မသိရာက နစ်နာချက်တွေ ဖြစ်ကြ တယ်။ လူတွေဟာ သူတို့အကြောင်းကို သူတို့ စိတ်မဝင်စားသူရယ်လို့ မရှိကြဘူး။

ဒီတော့ သူတို့ဟာ သူတို့နှင့်စပ်ပြီး မေးခွန်းနှစ်ခုကို မေးကြ တယ်။
အဲဒါလူတိုင်းပဲ။ အဲဒီ မေးခွန်းက-

ကိုယ့်အပြစ်နဲ့အပြုရဲ့အမေး

ငါတို့ ဖြစ်သမျှတွေဟာ ဘာကြောင့်ဖြစ်ကြတာလဲ။ ငါတို့ ပြုသမျှတွေဟာ ဘာတွေဖြစ်ကြမလဲ ဆိုတာပဲ။ ဒီမေးခွန်းနှစ်ခုကို မမေးမီသူ မရှိဘူး။ အရူးလောက်ပဲ မရှိရင်မရှိမယ်။ သူတို့ဟာ ဒီမေးခွန်းနှစ်ခုအတွက် အဖြေကိုလည်း ရတဲ့နေရာက ယူဖို့အသင့် ရှိကြတယ်။ ယူလည်း ယူကြတယ်။ ဒါအတွက် အဖြေထုတ် သူတွေ ကလည်း အမျိုးမျိုးရှိ ကြတယ်။

အပြစ်အမျိုးမျိုး

လက်တွေ့သမားတွေကလည်း တစ်မျိုးဖြေကြတယ်။ ရိုးရာ သမားတွေကလည်း တစ်မျိုးဖြေကြတယ်။ နက္ခတ်ဆရာတွေကလည်း တစ်မျိုးပဲ။ ဒဿနဆရာ၊ ဘာသာရေးဆရာတွေလည်း ဒီလိုပဲ တစ်မျိုးစီပဲ ဖြေကြတယ်။ အဲဒီသူတွေထဲက တစ်ဦးဦးဆည်းကပ်မိသူဟာ အဲဒီသူတစ် ဦးဦး ပြောတာယုံသူ ဖြစ်လာတာပဲ။

ကိုယ့်အပြစ်နဲ့ အဖြစ်တွေရဲ့ အကျိုးနဲ့ အကြောင်းကို သူတို့တင်ပြတဲ့အခါ သူတို့က အဖြေထုတ်ကြတယ်။ ထုတ်ပုံကလည်း ယုံချင်ဖွယ် ရှိအောင်ပဲ။ နတ်ဆရာက နတ်နဲ့ပြောတယ်။ ဓာတ်ဆရာက ဓာတ်နဲ့ပြောတယ်။ နက္ခတ်ဆရာက နက္ခတ်နဲ့ ပြောတယ်။ ဘာသာရေး ဆရာကဘာသာရေးနဲ့ ပြောတယ်။

ယုံကြည်မှုအမျိုးမျိုး

သူတို့ပြောတာယုံတော့ သူတို့ကိုပဲ ကိုးကွယ်ဆည်း ကပ်တာ တော့တာပဲ။ နတ်ယုံတော့ နတ်ကိုးကွယ်၊ ဓာတ်ယုံတော့ ဓာတ်ကိုး ကွယ်၊ နက္ခတ်ယုံတော့ နက္ခတ်ကိုးကွယ်၊ ဘာသာတရားတွေယုံတော့ အဲဒါတွေ ကိုးကွယ်၊ လူတွေဟာ ဒီလိုနဲ့ အမြင်တွေ ကွဲပြား၊ အလုပ်တွေ ခြားနား၊ အလေ့တွေ ထွဲပြား ဖြစ်ကုန်ကြတယ်။

တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး၊ တစ်စုနဲ့တစ်စု လူစိမ်းကားကြီးတွေဖြစ်အောင် ရန်သူတွေဖြစ်ကြရတဲ့အထိ ဖြစ်ကြတယ်၊ ဒီအဖြစ်တွေရဲ့ လက်သည်ဟာ အဲဒီဝိညာဉ်လိုဆိုတဲ့ ကံရဲ့အကျိုးဝိပါက် အရကလေး ကောက်လို့ မရတဲ့ကိစ္စဘဲ ဖြစ်တယ်။

မယုံနိုင်စရာ ကံ

ကံကလည်း မယုံချင်စရာဖြစ်တယ်၊ ဒါမှမဟုတ် မသိတဲ့ တစ်နေရာမှာလို့ပဲ ယုံချင်စရာဖြစ်တယ်၊ ကံအနေနဲ့ ကောင်းတာ တွေလုပ်တယ်၊ ဖြစ်တာတွေကျတော့ ဆိုးဆိုးဝါးဝါးတွေ ဖြစ်နေတတ် တယ်၊ ကံဆိုးဆိုးဝါးဝါးတွေ လုပ်ပြီးနောက် ကောင်းကောင်း ကန်းကန်း တွေ ဖြစ်လာတာတွေလည်း အများအပြားပဲ၊ ဒီတော့ ကံကို ဘယ်လို နားလည် ရမလဲ။

ဒီတော့လည်း နောင်ဘဝအပြောကောင်းသူနဲ့တွေ့ရင် နောင်ဘဝယုံ၊ ဖန်ဆင်းရှင် အဟောကောင်းသူနဲ့တွေ့ရင် ဖန်ဆင်းရှင်ယုံ၊ နတ်အဟော ကောင်းသူနဲ့တွေ့ရင် နတ်ယုံ၊ ဓာတ်အဟောကောင်း သူနဲ့တွေ့ရင် ဓာတ်ယုံ၊ နက္ခတ်အဟောကောင်းသူနဲ့ တွေ့ပြန်ရင် နက္ခတ်ပဲ ယုံရတော့တာပဲ။

ကံအကျိုးစေ့ ဝိညာဉ်

ဒီလိုဖြစ်တာတွေ ပျောက်ဖို့အတွက်ဆိုရင် ဒါမှမဟုတ် လူတွေ တူညီတဲ့ဒဿန ရှိစေလိုတယ်ဆိုရင် ကံရဲ့အကျိုးအစစ်ဖြစ်တဲ့ ဝိညာဉ်ကို ကောက်နိုင်ရလိမ့်မယ်။ ဝိညာဉ်မကောက်နိုင်တာဟာ လူတွေအယူအမြင် ကွဲပြားခြင်းရဲ့ ပင်မလက်သည်ဖြစ်တယ်။

ဒီတော့ ဝိညာဉ်ကို အရမကောက်နိုင်တာဟာ လူတွေ မညီညွတ်ခြင်းရဲ့ ပင်မလက်သည် ဖြစ်တယ်ပဲ ပြောရလိမ့်မယ်။ လူ့ကမ္ဘာလောကကြီးကို ချုပ်ကိုင်နေတဲ့ ပင်မလက်သည်ဟာ လူတွေမှာကိုယ်စီကိုယ်ငှ ရှိကြတဲ့သူတို့ရဲ့ ကိုယ်နှုတ်နှလုံး လှုပ်ရှားတုံ့ပြန် မှုတွေပဲ ဖြစ်တယ်။

သူတို့ နိမ့်အောင်၊ မြင့်အောင်၊ ကောင်းအောင်၊ ဆိုးအောင်၊ ချမ်းသာအောင်၊ ဆင်းရဲအောင် အစစတွေကို ဖြစ်ပွားအောင် ပဲ့ပေးနေတဲ့ အရာဟာ သူတို့ရဲ့အမှု“ကံ”တွေပဲ ဖြစ်တယ်။ ဒါပေမယ့် ဒါကို ဘယ်သူမှ မသိသလောက် ဖြစ်နေရတယ်။ ဒီလိုဖြစ်နေရတာရဲ့ အကြောင်းက အဲဒီကံရဲ့ အကျိုးဖြစ်တဲ့ဝိညာဉ်ကို မမြင်မကန်းဖြစ်ပြီး အလွဲလွဲအချော်ချော် ဖြစ်ကြလို့ပဲ။ ဒါကလေးတစ်ချက်ကို ပြက်ပြက် ကွင်းကွင်း လင်းသွားအောင် ကောက်လို့ရရင် ကိုယ်နှုတ်နှလုံး အမှု“ကံ”ရဲ့ လူကို ချုပ်ကိုင်မှုကိုနားလည် လက်ခံသဘောပေါက်ကြမှာ ဖြစ်တယ်။

ဗျူဟာစကား ထောက်ကူစရာ

ဝိညာဉ်ကို ဗမာတွေက ညာဉ်လို့ပြောကြတယ်။ တစ်စုံတစ်ခု အမှုကို ပြုပြီးနောက် ဒီအမှုမျိုးထပ်ပြုချင်စိတ် ဖြစ်နေတာကို ညာဉ်ကပ် တယ်လို့ ပြောကြတယ်။ ညာဉ်ကပ်တယ်ဆိုတဲ့ စကားဟာ တစ်စုံတစ်ခု ပြုပြီးနောက် ပြုတဲ့အတိုင်း အသိတစ်ခု လူမှာ ကပ်ကျန်ခဲ့တယ်လို့

ဗမာတွေ သိကြတယ်၊ ဒါကို ညာဉ်ကပ်တယ် ပြောတာပဲ။

ညာဉ်ကပ် တယ်ဆိုတာ ပြုခဲ့ပြီးတဲ့အတိုင်း သိနေတဲ့အသိတစ်ခု လူမှာကပ်နေတာ ဖြစ်တယ်။ ဒီအသိညာဉ်ပဲ။ ဒီညာဉ်ဟာ လူမှာ ကပ်နေခဲ့တာပဲ။ ဒါက ဝိညာဉ်နဲ့စပ်တဲ့ ဗမာတွေ လက်ခံတဲ့ ရိုးရာစကား ဖြစ်တယ်။ ဒါနဲ့လည်း ဝိညာဉ်အရ ကောက်တာမှာ ထောက်ကူရမယ်။

ဒါကိုလည်း လိပ်ပြာဆိုတဲ့သဘောနဲ့ တင်စားသုံးတာလည်း တွေ့ရတယ်။ လိပ်ပြာလွင့်တယ်။ လိပ်ပြာမသန့်ဘူး။ လိပ်ပြာစင်တယ်။ လိပ်ပြာရှက်တယ်။ လိပ်ပြာလှတယ်။ လိပ်ပြာမလုံဘူး။ ဒီစကားလုံးတွေ ရှိတယ်။ ဒါတွေကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေ သုံးကြတယ်။

လိပ်ပြာဆိုတာ ဘာလဲ။ ဘယ်သူမှ ပြောနိုင်ကြမယ် မဟုတ်ဘူး။ သူတို့ရဲ့ မသိနိုးနား ဖြစ်နေတဲ့စိတ်ကို တင်စားပြောဆိုတဲ့ စကားဖြစ်တယ်။ အဲဒီစိတ်ဟာ ကံရဲ့အကျိုးဝိပါက်စိတ်ပဲ။ အဲဒါ ဝိညာဉ်ပဲ။

အဲဒီဝိညာဉ်ဟာ ကံသင်္ခါရတွေအလျောက်၊ ကံသင်္ခါရတွေ မရှိပြီးတဲ့နောက်မှာ ဆက်ဖြစ်ပွားနေတာပဲ။ အဲဒီမှာ ကံသင်္ခါရအတိုင်း ဖြစ်ပွားချက်တွေကို လိပ်ပြာမသန့်ဘူး၊ သန့်တယ်စတာတွေနဲ့ ပြောကြ တာတွေ ဖြစ်တယ်။ ဒါကိုပဲ ဘဝင်မကျဘူး၊ ဘဝင်ကျတယ်၊ ဘဝင်ခိုက်တယ်၊ ဘဝင်မြင့်တယ်၊ ဘဝင်လှိုက်တယ်၊ ဘဝင်ထိတယ် အစတွေနဲ့လည်း သုံးကြတယ်။ သဘောကျတယ်၊ သဘောမကျဘူး၊ သဘောကောင်းတယ်၊ သဘောမ ကောင်းဘူး၊ သဘောထားညံ့တယ်၊ သဘောထားပြည့်တယ်၊ ဒီလိုတွေနဲ့လည်း သုံးကြတယ်။

ဒါတွေဟာ ကံရဲ့ အကျိုးဝိပါက်ကို သုံးတဲ့စကားလုံးတွေပါပဲ။ ဒါတွေနဲ့လည်း ကံသင်္ခါရရဲ့ အကျိုးဝိပါက်အရဟာ ဝိညာဉ်ဖြစ်တာကို ထောက်ကူနေတာ တွေ့ရမှာဖြစ်တယ်။ လူတွေဟာ လွန်ကျူးတုံ့ပြန်မှုတွေ လုပ်ကြပြီး အဲဒီလွန်ကျူး တုံ့ပြန်မှုရဲ့ အကျိုးတွေကို သဘောတရား ကျကျ မပြနိုင်ကြပေမယ့် အစအနတွေအဖြစ် ဟိုတစ်စ ဒီတစ်စဆိုတာလို

တွေ့နေသိနေ ထင်မြင်နေကြတာတွေ ဖြစ်တယ်။

ဒါပေမယ့် ဘာသာရေးတွေက ဒါတွေကို အသိအမှတ်မပြုဘဲ ဒါတွေနဲ့ တလွဲတွေကို ရိုက်သွင်းပြတာ ခံနေကြရလို့ ဒါတွေ တဖွတ်ထိုး အသုံးဒဿနတွေလို့ အဖြစ်ခံနေကြရ တာပဲဖြစ်တယ်။

နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်မှု

တကယ်တော့ ဒီအသုံးတွေဟာ လူထုသုံးတကယ့်ဖြစ်ရပ်က ပေါ်ထွက်လာတဲ့အမှန်တွေ ဖြစ်တယ်။ လူတစ်ဦးဆီမှာရှိတဲ့ ခိုးတဲ့ ဆိုးတဲ့ ညာဉ်ဟာ မွေးစဉ်ကတည်းက ပါလာတာ မဟုတ်ဘူး။ ခိုးမှု ဆိုးမှုလုပ်ပြီးမှ ဒါမှမဟုတ် ခိုးမှု ဆိုးမှုတွေကို နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်ပြီး ကောင်းချီးပေးမှုတွေ ဖြစ်ပွားမိရာမှ ပေါက်ပွားလာတာတွေပဲ ဖြစ်တယ်။ တခြား ကောင်းတဲ့ ညာဉ်တွေလည်း ဒီလိုပဲ ကောင်းမှုကောင်းရာတစ်ခုခုကို ပြုရာမှ ပြုရတာကို ကြိုက်နှစ်သက်မှုတွေ ဖြစ်ပွားမိရာက ပေါက်ပွားလာတာတွေ ဖြစ်တယ်။

ဒါကြောင့် ဝိညာဉ်ဟာ မွေးရာပါတွေ မဟုတ်ဘူး။ ဒီညာဉ် တွေဟာ ပြုလုပ်မှုရဲ့ အကျိုးတွေပဲ။ ဒီညာဉ်တွေ မကောင်းတာကို လိပ်ပြာမသန့်ဘူး၊ လိပ်ပြာမလှဘူး၊ လိပ်ပြာ မလုံဘူးဆိုတာတွေ ပြောရတာပဲ။ လုပ်ငန်းက ကြောက်လန့်ဖွယ်ဖြစ်ရင် ညာဉ်ကို လိပ်ပြာလွင့်တယ်၊ လိပ်ပြာလန့်တယ် ပြောကြရတာပဲ။

သဘောကောင်း သဘောဆိုးလည်း ဒါတွေပဲ ပြောရတာ။ ဒါတွေဟာ မွေးရာပါတွေ မဟုတ်ဘူး။ အလုပ်အလျောက် ဖြစ်ပွားချက် တွေချည်းပဲ။ ဒါတွေဟာ နတ်တွေဓာတ်တွေ နက္ခတ်တွေနဲ့ ရိုးမှားကြ တာတွေလည်း ရှိတယ်။ တကယ်တော့ အဲဒါတွေကြောင့်လည်း မဟုတ်ဘူး။

နှုတ်ယူဆင်ခြင် ဝေါင်းစပ်ဆင်ခြင်

လူ့ကမ္ဘာလောကကြီး အလွန်ကျယ်ပြန့်စွာ အရာရာတွေကို အနီးကပ်ဖြစ်အောင် အလွယ်တကူ လေ့လာခွင့်ရတဲ့ ကာလရောက် နေပြီဖြစ်တယ်။ ပြီးတော့ လူ့ကိုယ်အစိတ်အပိုင်း လေ့လာမှုပညာကလည်း ဒီနေ့ဆိုရင် ရှေးကနဲ့ မိုးနဲ့မြေလောက်ခြား အောင်မြင်ခဲ့ပြီဖြစ်တယ်။ ရှေးက အဲဒီပညာမှာ ဦးနှောက်ဟာ ဘာအလုပ်ကို လုပ်တယ်လို့ ပြောချက်မရှိဘူး။ နှလုံးကျတော့ စိတ်ရဲ့နေရာလို့ဏ်ဂူလို့ ပြောကြတာပဲ။

ကိုယ့်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းတဲ့ ဦးနှောက်

နှလုံးအစားထိုး အခွဲခံရရင် စိတ်တွေပါ လွဲကုန်ရောလို့ ထင်စရာ ဖြစ်တယ်။ အခုနှလုံးအစားထိုး လဲပြီးပြီ ဘာမှမလွဲဘူး၊ သူတို့သိတာ အလကားလို့ ပြောနေဖို့ မလိုဘူး။ ဘာလုပ်တယ်လို့အပြောမခံရတဲ့ ဦးနှောက်ဟာ လူရဲ့ သူများတွေနဲ့ မတူတဲ့သူအဖြစ်ကို ဆောင်ထားနိုင်တဲ့ တစ်ခုတည်းသောအရာ ဖြစ်နေတယ်။ အသည်း၊နှလုံး၊ ကျောက်ကပ်၊ မျက်စိ၊ အစစတွေဟာ ဘယ်သူနဲ့လဲချင် လဲပါစေ၊ အလဲခံရတဲ့အတွက် အဲဒီလူအဖြစ်က အပျောက်ပျက် မခံရဘူး။

ဦးနှောက်ကတော့ လဲလို့မရဘူး။ လဲရင် ဘယ်သူ့ဦးနှောက်ပဲ ကိုယ့်ခေါင်းထဲကို ရောက်ရောက် ရောက်တဲ့ဦးနှောက် ပိုင်ရှင်ပဲ ဖြစ်သွားမယ်။ ကိုယ့်အဖြစ်က ပျောက်ပျက်ခံရမယ်။ ဦးနှောက်ဟာ ကိုယ်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းနိုင်တဲ့ တစ်ခုတည်းသော အရာဖြစ်တယ်။ ဒီနေ့ လူ့အစိတ်အပိုင်း သိရှိမှုပညာဟာ အဲဒီလောက် ရှိခဲ့ပြီ။

ဦးနှောက် စောင့်ရှောက်မှု

စိတ်တစ်ချက်ဖြစ်တာတိုင်းမှာ လူ့ခေါင်းထဲမှာရှိတဲ့ ဦးနှောက်က

အလုပ်တစ်ခုလုပ်တယ်။ မြင်တဲ့စိတ်ဖြစ်ဖြစ်၊ ကြားတဲ့စိတ်ဖြစ်ဖြစ်၊
နောက်ဆုံးတွေးတော စဉ်းစားစိတ်ဖြစ်ဖြစ်အထိ အားလုံးပဲ၊ စိတ်တစ်ခုခု
ဖြစ်ပြီဆိုရင် ဦးနှောက်ဟာ အလုပ်တစ်ခုခု လုပ်ရတယ်။

ဦးနှောက်ဟာ အလကား လုပ်နေတာတွေ မဟုတ်ဘူး၊
လက်ခံတာတွေ သိုမှီးတာတွေ နှိုင်းယှဉ်တာတွေ အစစတွေကို
ဆက်လုပ်တယ်။ ဖျက်သင့်တာဖျက်၊ ပြောင်းသင့်တာ ပြောင်း၊ သီးခြားသိမ်း
သင့်တာသိမ်း အစစတွေလည်း လုပ်စရာရှိသလောက်ပဲ လုပ်နေတယ်။

ဦးနှောက်ဟာ ဒီလိုအထွေထွေလုပ်စရာတွေကို လုပ်တာတစ်ခု
တိုင်းမှာလည်း ဦးနှောက်က လုပ်တာနဲ့အတူ စိတ်ကလည်း စိတ်အဖြစ်နဲ့
ဖြစ်ပေါ်တယ်။ ဖြစ်ပေါ်တဲ့ စိတ်တိုင်းကိုတော့ ဖြစ်တဲ့သူက အကုန်
မသိဘူး၊ ညအိပ်တဲ့အခါလောက်မှ အလုပ်လုပ်လို့ ဖြစ်တဲ့စိတ်ဆိုတော့
ဖြစ်သူက အိပ်ပျော်နေတော့ ဖြစ်မှန်းမသိတော့ဘူးပေါ့၊ ဒီလိုမသိပေမယ့်
မသိစိတ်ဆိုတာ အဲဒီ စိတ်ကို တစ်နေရာမှာ ပြောခဲ့ပြီ၊ သူက အသိအာရုံ
အဖြစ်မရှိဘဲ အသိအာရုံကို လက်ခံရတဲ့ အာရုံခံအင်္ဂါ တာဝန်ယူနေရလို့
ငုပ်ရှိုးနေတဲ့ စိတ်ဖြစ်လို့ မသိရတာကိုခေါ်တဲ့ မသိစိတ်ဖြစ်တယ်။

စိတ်အဖြစ်အပျက်တွေ သိနိုင်

အခုခေတ် ကိုယ်အစိတ်အပိုင်းဆိုင်ရာ အသိပညာက ဒီလောက်
အထိအဆင့်မြင့်ခဲ့ပြီ၊ ဒီတော့ စိတ်ကိုကြည့်ရတာ မလွယ်ဘူး၊ အကောင်
အထည်မရှိတဲ့အရာဆိုတော့ လုံးမိအောင်လည်း မကြည့်နိုင်ဘူး၊ ဒီလို
ဖြစ်ပေမယ့် စိတ်ရဲ့ဖြစ်ပုံ သိဖို့ တကယ် မခက်တော့ဘူး၊ ဘာကြောင့်
လဲဆိုတော့ စိတ်ဖြစ်တိုင်း ဦးနှောက်က မလုပ်ဘဲနေတယ်ဆိုတာ
မရှိတာကြောင့်ဘဲ၊ ဦးနှောက်ကိုပြန်ကြည့်ရင် စိတ်တွေ ဘယ်လိုဖြစ်
တယ်ဆိုတာ အမှားအယွင်းမရှိ သိရမယ်။

ပုံစံအားဖြင့် လေယာဉ်တစ်စင်းရဲ့ လှုပ်ရှားဖြစ်ပွားချက်တွေဟာ များမှာပဲ။ အချိန်အားလျော်စွာ ပြောင်းလဲလှုပ်ရှားမှာဖြစ်တယ်။ ဒီလှုပ်ရှား ချက်တွေကို သိဖို့ လွယ်ကောင်းမှ လွယ်မယ်။ ဒါပေမယ့် ဒါအတွက် အခက်မရှိအောင် ဒါတွေသိဖို့ မှတ်တမ်းလုပ်ထားတဲ့ သေတ္တာနက်ဆိုတဲ့ အရာကလေးရှိတယ်။ ဒီသေတ္တာနက်ဟာ လေယာဉ်ရဲ့ လှုပ်ရှားမှုမှန် သမျှကို မှတ်တမ်း တင်ထားတယ်။ ဒါကိုကြည့်ရင် လေယာဉ်ရဲ့ လှုပ်ရှားမှု တွေအားလုံးကိုသိရမှာ ဖြစ်တယ်။

လူဦးနှောက်က လူ့စိတ်ဖြစ်ပွားမှုအတွက် ဒီသေတ္တာနက်ထက် အဆမရေတွက်နိုင်အောင် ပိုအလုပ်လုပ်တယ်။ သေတ္တာနက်က မှတ်တမ်း တင်ရုံလောက်ပဲ ဦးနှောက်က ကိုယ်တိုင်ပါဝင်ဆောင်ရွက်တာတွေ အထိရှိတယ်။

ကံသင်္ခါရရဲ့ အကျိုးဝိပါက် ဝိညာဉ်

ဒါတွေကြောင့် ကံသင်္ခါရတွေရဲ့ အကျိုးဝိပါက်ဝိညာဉ်ကို အရကောက်ဖို့မှာ မျက်ကန်းလမ်းလျှောက်သလို ဖြစ်နေဖို့ မဟုတ် တော့ဘူး။ လယ်ပြင်မှာဆင်သွားသလို ထင်ရှားတဲ့အရာ ဖြစ်ခဲ့ပြီ။

ကံသင်္ခါရဖြစ်တဲ့ လွန်ကျူးတုံ့ပြန်မှုတွေပြုသူတွေဟာ လွန်ကျူးတုံ့ပြန်စိတ်တွေ ဖြစ်ရတယ်။ ဒီစိတ်တွေဖြစ်တာနဲ့အတူ ဦးနှောက်တွေကလည်း ဖြစ်ပွားမှုတွေ ဖြစ်ရတယ်။ ဒီဖြစ်တာတွေဟာ နောက်ထပ် ဒီဖြစ်ပွားချက်ကို ပယ်ဖျက်တဲ့ ဆန့်ကျင်တဲ့စိတ် မဖြစ်မချင်း ဦးနှောက်အသစ်ကလည်း မဖြစ်တော့ ဒီအတိုင်းပဲ မပျက်မစီး တည်ရှိနေတယ်။

ဒါကို ပုံထုတ်ကြည့်ရင် ပိုမိုသိသာမယ်။ သက်မဲ့အရာ ဝတ္ထုတစ်ခုကို ရွှေ့ရှားမှုတွေ အမျိုးမျိုးဖြစ်အောင် လုပ်ပြီးနောက် နောက်ဆုံးတည်ရှိတဲ့ လှုပ်ရှားမှုမှာ ရပ်ထားလိုက်ပြီး အဲဒီရပ်တည်မှု ကိုလည်း ဘယ်အား သက်ရောက်မှုမှ မရှိတော့ဘူးဆိုရင် အဲဒီရပ်တည်မှုအတိုင်းပဲ တည်ရှိနေမှာ ဖြစ်တယ်။

ဆန့်ကျင်စွန့်ပစ် ဓလေ့ထုံးစံ

သူများပစ္စည်းကို ခိုးသူကို ဆန့်ကျင်စွန့်ပစ်တာ မလုပ်သေးရင် သူခိုးပဲဖြစ်နေမယ်။ ခိုးပြီးလို့ ကာလတွေ ဌာနတွေ ဘယ်လိုပြောင်းပြောင်းပဲ၊ ခိုးမှုကို မစွန့်ရင် သူခိုးပဲဖြစ်နေတာပဲ။ သူလုပ်ဆောင်မှုတစ်ခုခုဟာ နောက်လုပ်ဆောင်မှု တစ်ခုခု ပြုခြင်းရဲ့ ချေဖျက်တာကို မခံရရင် မခံရသမျှအထိ မကျေမပျက် တည်ရှိနေတယ်။ သင်ကြားဆည်းပူးထားတဲ့ အတတ်အသိ လည်း သင်ကြားဆည်းပူးချက်တွေနဲ့ ဖျက်မှ ပျက်တယ်။ မဖျက်ရင် မပျက်ဘဲ လူမှာတည်နေတယ်။ အသုံးမပြုဘဲ ထားတာကြာရင် မေ့လျော့တယ် ဆိုတာလောက်တော့ ဖြစ်မယ်။ မပျက်ဘူး၊ မေ့တယ်ဆိုတာ ဖော်မရတဲ့ မလွယ်တာလောက်ဘဲ။

ပျက်သောစိတ်နှင့် ဦးနှောက်မှတ်သားမှု

စိတ်ကို မပျက်ဘူးပြောတာ မဟုတ်ဘူး။ စိတ်ဖြစ်တဲ့အတိုင်း လိုက်လုပ်တဲ့ ဦးနှောက်မပျက်ဘူး ပြောတာပဲ။ စိတ်ကူးတွေ စာနဲ့လိုက် ရေးမယ်ဆိုရင် စိတ်ကူးတွေက ချက်ချင်းပျက်ကြမှာ ဖြစ်ပေမယ့် စိတ်ကူးချက်တွေကို မှတ်တမ်းလုပ်ထားတဲ့စာက မပျက်ဘူး။

ဒီတော့ စိတ်ကူးချက်ပျက်သွားလို့ မရှိပေမယ့် ဘာတွေလဲ

သိချင်ရင် စိတ်ကူးချက် ကြည့်လို့တော့ မရတော့ဘူး၊ စာရေးထားတာကိုဖတ်ရင် စိတ်ကူးချက် တွေကို တသဝေမတိမ်း သိလို့ရမယ်ပေါ့၊ ဒီလိုပဲ အတတ်တွေ အသိတွေ လွန်ကျူးမှုတွေ ဆောင်ရွက်ချက်တွေဆိုတာလည်း အဲဒီအချိန်တွေက ဖြစ်တဲ့စိတ်တွေ မရှိကြတော့ဘူး။

ဒါပေမယ့် အဲဒီစိတ်တွေ ဖြစ်တာနဲ့အတူ အလုပ်လုပ်ထားတဲ့ ဦးနှောက်က မပျောက်မပျက် ဖြစ်တည်နေတယ်၊ ဒါကြောင့် ကာလတွေ ဌာနတွေ ပယောဂတွေ ပြောင်းပေမယ့် ဒါတွေပြန်ဖော်ရင် နှေးတာမြန်တာ လောက်ကလွဲလို့ ပြန်ပေါ်ကြတာ အထင်အရှားဖြစ်တယ်။

တန်ဖိုးမသိ အရွယ် တုံ့ပြန်ချက်

တချို့လူတွေမှာ ဝန်းကျင်လောကရဲ့ တန်ဖိုးကို မသိခင်က လွဲလွဲမှားမှား တန်ဖိုးဖြတ်ပြီး ကြောက်ခြင်း မက်ခြင်းတွေနဲ့ တုံ့ပြန်ခဲ့ချက်တွေကို ရှိနေတတ်ကြတယ်၊ တန်ဖိုးသိတတ်တဲ့အခါမှာ အသိမှားယွင်းတဲ့ တန်ဖိုးဖြတ်ချက်တွေကို မပြောင်းနိုင်ဘဲ ကြောက်စရာ မဟုတ်တာကို ကြောက်တာ၊ မက်မောစရာ မဟုတ်တာကို မက်မောတာတွေ ရှိနေကြတယ်။

ဒါမျိုးပေါ်ပေါ်လွင်လွင်ရှိတဲ့သူဟာ အရေအတွက်နည်းပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် မပေါ်လွင်တဲ့ တန်ဖိုးမှား တုံ့ပြန်မှုတွေကတော့ လူတိုင်း ဆီမှာပဲ အများအပြားရှိကြတယ်။

တန်ဖိုးသိပြီး အရွယ် တုံ့ပြန်ချက်

တန်ဖိုးဖြတ်တတ်ပြီးတဲ့ အရွယ်ရောက်မှလည်း မှားယွင်း တန်ဖိုးဖြတ်တာတွေ ရှိကြတယ်၊ ကိုယ်ထင် ကုတင်ရွှေနန်း ဆိုတဲ့ စကားဟာ တန်ဖိုးဖြတ်လွဲတာကို ပြတဲ့ စကားပုံဖြစ်တယ်၊

ဒီလိုလွဲတဲ့လူကလည်းလွဲပြီး တုံ့ပြန်ရတာကို ညာဉ်ကပ်တာပဲ။ ဘာပဲလုပ်လုပ် မှားချင်မှား မှန်ချင်မှန် လုပ်ပြီးရင်တော့ ညာဉ်ကပ်မှာပဲ။ အဲဒါဝိညာဉ်ပဲ။

ဒီဝိညာဉ်ဟာ တုံ့ပြန်မှု ကိုယ်နှုတ်နှလုံးက ကံသင်္ခါရ မြောက်တဲ့အရာတွေ ဖြစ်နေရင် ပဋိသန္ဓေဝိပါက ဝိညာဉ်ဖြစ်မှာပဲ။ ကံသင်္ခါရမကောက်ထိုက်တဲ့ တုံ့ပြန်မှုကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ဝိညာဉ်ဆိုရင် ပဋိသန္ဓေ မထိုက်တဲ့ ဝိပါကမထိုက်တဲ့ ဝိညာဉ်ဖြစ်မှာပဲ။

ဒီနေရာမှာ ဝိညာဉ်ကတော့ သင်္ခါရကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ဝိညာဉ်ဖြစ်တဲ့ အတွက် ပဋိသန္ဓေ ဘဝင် စုတိထိုက်တဲ့ ဝိပါကဝိညာဉ်ပဲ ဖြစ်တယ်။ ဒီဝိညာဉ်ဟာ မြုပ်ကွယ်တဲ့စိတ်ဖြစ်ပေမယ့် သိလို့မရတဲ့စိတ် မဟုတ်ဘူး။ ပြီးခဲ့တဲ့အချက်တွေနဲ့ ဖော်တဲ့အခါ ဒီစိတ်တည်ရှိတဲ့ ကောက်ကြောင်းဟာ အထင်းသားဖြစ်နေတာ တွေ့နိုင်တာပဲ။ ဝိညာဉ်အရ ဒီမျှပဲ လေ့လာကြစို့။

နာမ်ရုပ်

နာမ်ရုပ်အရကောက်ကြရအောင်။ နာမ်ရုပ်ဆိုလို့ နာမ်ဖြစ်သမျှ ရုပ်ဖြစ်သမျှတွေ ကောက်လို့ ရရမလိုဘဲ။ ဒါပေမယ့် ကောက်ရမယ့် နေရာကြည့်တော့ နာမ်ရုပ်တိုင်း မရနိုင်တာ သိကြရမယ်။ နေရာက သင်္ခါရကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ဝိညာဉ်နဲ့ အတူဖြစ်ကြရမယ့် နာမ်ရုပ်ဖြစ်နေတယ်။ ဒါ ကြပ်ကြပ် သတိမူရမယ်။

နေရာကို သတိမမူဘဲ နာမ်ရုပ်ဆိုတဲ့နာမည်ကိုပဲ ကြည့်ပြီး နာမ်ဖြစ်သမျှ ရုပ်ဖြစ်သမျှတွေ ကောက်မိတတ်ကြတယ်။ ကံသင်္ခါရ ကြောင့်ဖြစ်တာ မဟုတ်ခဲ့တဲ့ နာမ်တွေ ရုပ်တွေဟာ ဒီနေရာက နာမ်ရုပ်အရ နာမ်တွေ ရုပ်တွေ မဟုတ်ကြဘူး။ နာမ်ဝိပါကနဲ့ ကမ္မဇရုပ် တွေပဲ ဒီနေရာမှာ နာမ်ရုပ်အရကောက်ကြရမယ်။

ဝိပါကနာမ်တွေဆိုတာ ကံသင်္ခါရနှင့် သဘောသဘာဝ တူမျှကြတဲ့

စိတ်တွေနှင့် ကျန်တဲ့စိတ်နှင့် အတူဖြစ်တဲ့ နာမ်သဘော တရားတွေပဲ။ ကမ္မဇရုပ်တွေဆိုတာက ကံသင်္ခါရက ဖြစ်စေလိုက်တဲ့ ရုပ်တွေဆိုတာရှိတယ်။ လူမှာ ရုပ်တွေရှိတယ်။ အကြောင်းအမျိုးမျိုးနဲ့ ရှိကြတာတွေပဲ။

ပထဝီ၊ အာပေါ၊ တေဇော၊ ဝါယော ဓာတ်ကြီးလေးပါးမှာပဲ ကံကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ပထဝီ အာပေါ တေဇော ဝါယောတွေ ဆိုတာရှိတယ်။ တခြား အကြောင်းတွေကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ပထဝီစတာတွေလည်း ရှိတယ်။ ဒီနေရာမှာ အခြားအကြောင်းတွေကြောင့် ဖြစ်တဲ့ရုပ်တွေ မပါဘူး။ နာမ်ရုပ်အရမှာ ဒီထက်ထူးခြားတာ ပြောစရာမရှိဘူး။

သဠာယတန

သဠာယတနအရကောက်ရမယ်။ သဠာယတနမှာ “အာယတန” ဆိုတာ ပါဠိစကားပဲ။ အာယတနခြောက်ပါးပေါ့။ အာယတန ဆယ့်နှစ်ပါးရှိတယ်။ ဒီခြောက်ပါးက အဇ္ဈတ္တိကာယတန ခြောက်ပါးပဲ။ မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ် ခြောက်ပါးရဲ့ နာမည်ဖြစ်တယ်။ ဒီခြောက်ပါးဟာ အာရုံခြောက်ပါးကို လက်ခံယူတဲ့အတွက် အာရုံခံအင်္ဂါခြောက်ပါးပဲ ဖြစ်တယ်။

ဒီခြောက်ပါးဟာ ရှင်းတယ်။ မျက်စိစတာတွေဟာ လူမှာရှိတဲ့ ကံသင်္ခါရကြောင့်ဖြစ်တဲ့ အရာတွေပဲ။ မနတစ်ခုကလည်း ကံသင်္ခါရရဲ့ အကျိုးဖြစ်တဲ့ ပဋိသန္ဓေ၊ ဘဝင်၊ စုတိထိုက်တဲ့ မနပဲ။ မနောဒွါရပေါ့။ မနာယတနဟာ ဝိညာဉ်ပဲဖြစ်တယ်။ ဒီဝိညာဉ်ပဲ မနာယတနရဲ့ အာရုံဖြစ်တဲ့ ဓမ္မာရုံတွေရဲ့ တည်ရာအဖြစ်နဲ့ တာဝန်ထမ်းဖို့ လုပ်မှာဖြစ်လို့ မနာယတနလို့ ပြောရ တာဖြစ်တယ်။

ဗဿဆိုတာလည်း ဗဿတိုင်းကို ယူလို့မရဘူး၊ ကံသင်္ခါရ ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ဗဿကိုပဲ ယူရမယ်၊ အာယတနခြောက်ပါး အပေါ်မှာ အာရုံအထွေထွေက ကျရောက်မယ်၊ အဲဒီကျရောက် ဆုံစည်းတာကို ဗဿလို့ပြောရတယ်၊ ဗဿဆိုတာ အာရုံနဲ့ ဒွါရဆုံကြမှုရဲ့ နာမည်ပဲ။

ဝေဒနာ

ဝေဒနာဆိုတာ ဝိပါကဝဋ်အင်္ဂါ ၅-ပါးရဲ့ နောက်ဆုံးအင်္ဂါပဲ၊ ဝေဒနာဆိုတာ ဘာလဲ၊ အာရုံခံအင်္ဂါတွေနဲ့ အာရုံတွေ ဆုံကြလို့ ဗဿတွေဖြစ်တဲ့အခါ ခံစားမှုတွေ ပေါ်လာတာပဲ၊ အဲဒီခံစားမှုကိုပဲ ဝေဒနာလို့ ခေါ်တယ်၊ ဒီမှာ အကြောင်းသင့်လို့ ခံစားမှုအကြောင်း နည်းနည်းဖွင့်ကြည့် လေ့လာကြရအောင်၊ ဝေဒနာဆိုတာဟာ အရကတော့ သိမှုတစ်မျိုးရဲ့ နာမည်ပဲ၊ ဒီသိမှုက ဝိညာဉ်သိသလို သညာသိသလို ပညာသိသလို မဟုတ်ဘူး၊ ဒါပေမယ့် ဝေဒနာဆိုတာ သိတာရဲ့နာမည်ပဲ။

ဝေဒနာသိက လက်ငင်းအာရုံရဲ့ ပမာဏကို ရှေးက အာရုံတွေရဲ့ ပမာဏနဲ့ နှိုင်းယှဉ်ပြီး ပိုတာ လျော့တာနဲ့ တူတာ ဒီသုံးမျိုးတစ်မျိုးမျိုးပဲ သိတာဖြစ်တယ်၊ ချိန်ခွင်ရဲ့လျှာနဲ့တူချင်တယ်၊ လျှာဟာ ခွက်နှစ်ခုထဲက အရာတွေများတာ၊ နည်းတာ မသိဘူး တစ်ခွက်နဲ့တစ်ခွက်ပိုတာ လိုတာနဲ့ တူတာ ဒီသုံးမျိုးတစ်မျိုးမျိုး ပြတယ်၊ ခံစားမှုလည်း ဒီလိုပဲ။

ဒီဝေဒနာအရလည်း ဝေဒနာမှန်သမျှကို ယူလို့မရဘူး၊ ကံကြောင့်ဖြစ်တဲ့ အာရုံခံအင်္ဂါတွေနဲ့ တွေ့သိလို့ရတဲ့ ခံစားမှု ဝေဒနာလောက်ပဲ ယူလို့ရမယ်၊ ဝေဒနာအရလည်း ဒီမျှပဲ သိပေးကြစို့။

ဒုတိယ သံသရာပတ်

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟာ ဒီအင်္ဂါခုနှစ်ရပ်အထိနဲ့ပဲ ဒုက္ခသံသရာက

လည်သွားခဲ့ပြီ၊ ဒီတော့ နောက်အင်္ဂါ ငါးရပ်ရဲ့ အနက်ကောက်ချက်ကို ခဏနားပြီး ဒီမှာပဲ လည်ပုံကြည့်ကြဦးစို့။

ဒီအထဲမှာ မသိခြင်း၊ လွန်ကျူးတုံ့ပြန်ခြင်း၊ ညာဉ်ကပ်ခြင်း၊ ကိုယ်စိတ်ထခြင်း၊ အာရုံခံအင်္ဂါပေါ်ခြင်း၊ အာရုံနှင့်တွေ့ခြင်း၊ ခံစားခြင်းလို့ အဓိပ္ပာယ်ပြန်နိုင်အောင် အကောက်တွေလုပ်ခဲ့ပြီ။

လွန်ကျူးမှုရဲ့ ဒုက္ခအဖြစ်ကို မသိတာ အဝိဇ္ဇာ၊ လွန်ကျူး တုံ့ပြန်တာ သင်္ခါရ၊ ညာဉ်ကပ်တာ ဝိညာဉ်၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာထတာ နာမ်ရပ်၊ အာရုံခံအင်္ဂါပေါ်တာ သဠယတန၊ အာရုံနဲ့တွေ့တာ ဖဿ၊ ခံစားတာ ဝေဒနာ။

ဒီခုနစ်ပါးမှာ အဝိဇ္ဇာက ကိလေသဝဋ်၊ သင်္ခါရက ကမ္မဝဋ်၊ ကျန်တာက ဝိပါကဝဋ်ပဲ ဖြစ်တယ်။

လွန်ကျူးတုံ့ပြန်မှု ဝဋ်များ

ဒီဝဋ်သုံးခုမှာ လူတွေသိဖို့ ထင်ရှားတာက လွန်ကျူးတုံ့ပြန်မှု ကမ္မဝဋ်ပဲ၊ ဒီဝဋ်ဖြစ်တာကို လူတွေ အလွယ်တကူ သိကြမြင်ကြတာပဲ၊ ကျန်တဲ့ ဝဋ်နှစ်ပါးဟာ မထင်ရှားတတ်ဘူး၊ ဒါပေမယ့် ဘုရားက ဒါကို သူဉာဏ်နဲ့ သိခဲ့ မြင်ခဲ့တယ်၊ ဒါကြောင့် လူတွေကို အပြည့်အစုံ ညွှန်ပြခဲ့တယ်။

ဒီတော့ လူတွေက ဒီဝဋ်သုံးပါးကို အပြည့်အစုံ သိမြင်ခွင့်ရခဲ့ တယ်၊ ဒါကြောင့် လူတွေက ဒီဝဋ်သုံးပါးကို အပြည့်အစုံ သိအောင် လေ့လာဆင်ခြင် အသိဝင်ကြရမယ်၊ လွန်ကျူးတုံ့ပြန်မှုတွေ လုပ်သူတိုင်းဟာ အလွတ်တမဲ့နဲ့ အကြောင်းမရှိဘဲ လွန်ကျူးတုံ့ပြန်မှု ပြုကြတာမဟုတ်ဘူး၊ ဟိတ်လို့ခေါ်တဲ့ မူလလို့လည်းခေါ်တဲ့ ကိလေသာ ထမှုတစ်မျိုးမျိုးရဲ့ ဒဏ်ကို မခံနိုင်လို့လွန်ကျူးကြတာပဲ ဖြစ်တယ်။

သတ်မှု၊ ခိုးမှု၊ သူ့မယားမှားမှု အစရှိတဲ့ သူများအပေါ် လွန်ကျူးတုံ့ပြန်မှု ပြုကြသူတွေဟာ မပြုမီမှာ သတ်မှု၊ ခိုးမှု၊ သူ့မယားမှားမှုအစရှိတာတွေ လွန်ကျူးမှုတွေလုပ်ရင် ချမ်းသာသုခတွေ ရလိမ့်မယ်လို့ မှားယွင်းသိခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့် ချမ်းသာသုခ လိုချင်စိတ် တွေ တစ်ဖွဖွထတယ်။ ဒါနဲ့ပဲ လွန်ကျူးမှု လုပ်ငန်းတွေ လုပ်တာဖြစ်တယ်။

ဒီတော့ လွန်ကျူးမှုရဲ့ အကြောင်းနိဒါန်းဟာ အဝိဇ္ဇာဆိုတဲ့ ကိလေသာဖြစ်တယ်။ မသိမှုကြောင့် လွန်ကျူးမှုဖြစ်တယ် ပြောရမှာပေါ့။ လွန်ကျူးမှုမှာ အကျိုးနိဂုံးလည်း ရှိပြန်တယ်။

အဲဒါက ညာဉ်ကပ်ခြင်းအစ ခံစားမှုဝေဒနာအဆုံး သဘော တရားတွေ ဖြစ်တာပဲ။ ဝိညာဉ်စတာတွေဟာ လွန်ကျူးမှုကြောင့် ဖြစ်တာတွေပဲ။ လွန်ကျူးမှုဘက်က ကြည့်တော့ ဝိညာဉ်စတာတွေဖြစ်တာ ဟာ လွန်ကျူးမှုရဲ့ အကျိုးနိဂုံးတွေ ဖြစ်တယ်ပြောရတာပေါ့။

ဒီတော့ လူဟာ တစ်စုံတစ်ရာ လွန်ကျူးမှုလုပ်တယ်ဆိုရင် အဲဒီလွန်ကျူးမှုမှာ နိဒါန်းလည်းရှိတယ်။ နိဂုံးလည်း ရှိတယ်။ ဒါတွေပါ ပြတ်ပြတ်သားသားမြင်မှ လွန်ကျူးမှုနှင့်စပ်ပြီး သိဖွယ်အကုန်ကို သိတယ်ပြောရမယ်။

လုပ်တော့ လုပ်တယ်။ လုပ်တာရဲ့ အကြောင်းလည်း မသိ။ လုပ်လို့ ဘာဖြစ်တယ်ဆိုတာလည်း မသိတာဟာ ဒီအလုပ်ကို မသိတာ လို့ဘဲပြောရမယ့်ဟာပဲ။ ဘုရားက လူတွေကို သူတို့လုပ်တဲ့ အမှုတွေနှင့်စပ်ပြီး အကုန်သိလို့ စိတ်စိတ်ပိုင်းပိုင်းညွှန်ပြခဲ့တာပဲ။

ကံသင်္ခါရတွေဟာ ဥဒယဗ္ဗယသဘောရှိ တာတွေဖြစ်တယ်။ အဖြစ်အပျက်သဘော ရှိတယ်ပေါ့။ ဒါကိုသိတာဟာ ကံသင်္ခါရတွေရဲ့ လက္ခဏာတွေသိတာပဲ။ လက္ခဏာတွေက အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တတွေပေါ့။ ပျက်စီးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း အနှစ်မရှိခြင်းတွေပဲ။ ဒါတွေသိရင် ကံသင်္ခါရကို ငြီးငွေ့တာပဲ။ ဒါဟာ စင်ကြယ်ဖို့ လမ်းဖြစ်တယ်။ ဒီလိုဟောခဲ့တာတွေ

ရှိတယ်။

ခုက္ကရဲ့ ဝယ

ကံသင်္ခါရတွေရဲ့ အဖြစ်အပျက်သိတယ်ဆိုတာ ဒီကံသင်္ခါရတွေနဲ့ သူတို့ရဲ့နိဒါန်း နိဂုံးအစုံ အကုန်ကိုသိမြင်တာ ဖြစ်တယ်။ ကံကို ဘဝခေါ်တယ်။ ဘဝသံသရာလည်ပတ်တာကို မြင်တာဟာ ကံသင်္ခါရရဲ့ အပျက်မြင်တာပဲ။

တစ်စုတိုင်းရဲ့ မြစ်ပျက် စကောက်မှား

ဒါကိုလွဲမိအောင် လွဲဖို့လုပ်ကြတယ်။ ဒီဘဝသံသရာမှာ အင်္ဂါခုနစ်ချက်ရှိတဲ့အနက်က တစ်ချက်တိုင်း နောက်တစ်ချက် မဖြစ်ခင်ဘဲ ပျက်တယ်။ အဲဒီအပျက်မြင်တာဟာ သင်္ခါရရဲ့ အပျက်ဖြစ်တဲ့အနိစ္စစတဲ့ လက္ခဏာတွေမြင်တာလို့ လွဲမိအောင် လွဲကောက်မိကြတယ်။ လွဲစရာ ရှားရှားပါးပါးပဲ။

လောကမှာ လူတစ်ယောက် အဖြစ်အပျက်ကို သိဖို့လေ့လာ ရတာတွေ ရှိတယ်။ အဲဒီလူရဲ့ လှုပ်ရှားမှု တစ်ကွက် တိုင်းရဲ့ဖြစ်ပြီး ပျက်တာ သိတာဟာ အဲဒီလူ့အဖြစ်အပျက် သိတာလား။ အဲဒီလူရဲ့ လှုပ်ရှားမှု တစ်ကွက်ခြင်းတွေကို စုပေါင်းပုံဖော်လိုက်တဲ့အခါ ထွက်လာတဲ့ အဖြစ်အပျက်ကို သိတာဟာ အဖြစ်အပျက်သိတာလား။ ဒီမေးခွန်း ဖြေကြည့်ရင် သိနိုင်တယ်။

ဘုရားက ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဟောတာဟာ အင်္ဂါရပ်တစ်ခုချင်းရဲ့ အပျက်ကို မြင်စေချင်လို့လား။ ဒီအင်္ဂါရပ်တွေ ပေါင်းရုံးဖြစ်ပွားမှုရဲ့ အဖြစ်အပျက် မြင်စေချင်လို့လားဆိုတာ ပေါ်လွင်ပြီးဖြစ်တယ်။

အစိတ်အင်္ဂါတစ်ခုချင်း အပျက်မြင်စေချင်တာဆိုရင် ဒီလိုတစ်ခု

ကို စွဲပြီး တစ်ခုဖြစ်ပုံတွေ ပြောနေဖို့ မလိုဘူးမဟုတ်လား၊ တစ်ခုကို စွဲပြီး တစ်ခုဖြစ်တာကို ဟောတာလည်း တစ်ခုရဲ့ ပျက်တာပြောဖို့ပဲဆိုရင် ဟောတာရဲ့အကျိုး ဘာရှိသေးတော့သလဲလို့ မေးရမှာပဲ။

ကံ လည်ပတ်မှုရဲ့ ဖြစ်ပျက်မှု

သင်္ခါရတို့ရဲ့ “ဝယ” သဘောဖြစ်တာကို မမေ့ကြနဲ့ ရဟန်းတို့လို ဘုရားလွန်ခါနီးမှာ နောက်ဆုံး မိန့်ကြားခဲ့တယ်။ ဝယဟာ ဒုက္ခပဲ။ သင်္ခါရတွေ သံသရာလည်တာဟာ အားလုံး ဒုက္ခအစုအဝေးကြီးပဲလို့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဒေသနာအဆုံးမှာ မိန့်ကြားချက်ရှိတယ်။ ဒါကြည့်ရင်ပဲ သိဖို့ရှိခဲ့ပြီး ဖြစ်တယ်။ သဘာဝယုတ္တိနဲ့ ကြည့်ရင်ပဲ အလွန်ထင်ရှားလှတယ်။

ဒါကြောင့် ဒီပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဒေသနာကို လေ့လာရာမှာ ဒီအချက်ကို ကြပ်ကြပ်ပဲ သတိထား လေ့လာကြရလိမ့်မယ်။

အခန်း (၄)

ဝေဒနာကံလည်ပတ်မှု

ဘဝသံသရာတစ်ပတ်လည်ပြီး နောက်ပြတ်ပြီး ရပ်သွားတာ မဟုတ်ဘူး၊ အပတ်ပေါင်းများစွာ လည်ပတ်ရမယ့် စက်တစ်ခု အကြောင်းပြောတဲ့အခါ စက်လည်ပုံကို တစ်ပတ်ပြည့်အောင် လည်ပြရင် ပြည့်စုံတယ်။ ဒီလိုပဲ ဒီမှာလည်း တစ်ပတ်တည်းလည်ပြီး ပြတ်သွားလို့ တစ်ပတ်တည်းလည်ပြတာ မဟုတ်ဘူး၊ တစ်ပတ်လည်ပြရင် အပတ်များစွာ လည်တာကို သိနိုင်လို့ ဖြစ်တယ်။

ဝိပါကဝဋ်အဆုံး ခံစားမှုဝေဒနာရောက်တဲ့အခါ ဘဝသံသရာရဲ့ ပထမတစ်ပတ်ဆုံးပြီ ဖြစ်တယ်။ ဒါဆုံးရင် ဘဝသံသရာ လည်ပတ်မှု

ဆုံးတာ မဟုတ်ဘူးဆိုတာ ပေါ်လွင်ဖို့နဲ့ ဝိပါကဝဋ်က ကိလေသာဝဋ်ကို ပြန်ဖြစ်ပေါ်စေတယ်ဆိုတာသိပြီး ဘဝသံသရာစက်ရဟတ် လည်ပတ်ပုံကိုပါ သိစေဖို့အတွက် ကိလေသာဝဋ်ဖြစ်တဲ့ ရှစ်အမှတ် အင်္ဂါဖြစ်တဲ့ တဏှာကို ဆက်ဟောတာပဲ။ ဝေဒနာကို စွဲပြီး တဏှာဖြစ်တယ်လို့ ဟောတယ်။

တဏှာ

အဲဒီတဏှာအစရှိတဲ့ အင်္ဂါရပ်ငါးရပ်ကို အရကောက်ကြဦးစို့၊ တဏှာဆိုတာ ဘာလဲ၊ တဏှာရဲ့ သဒ္ဓါနက်ကတော့ ဆာလောင်ခြင်းပဲ၊ ဒီနေရာမှာ ဘာသာရပ်သုံးအနက်က ဘဝဆာလောင်မှုလို့ ဖြစ်ရမယ်၊ ဘဝဆိုတာက ပြုခဲ့ပြီးဖြစ်တဲ့ ကံသင်္ခါရရဲ့ နာမည်ဖြစ်တယ်။

အဲဒီကံသင်္ခါရကြောင့် ဝိညာဉ် နာမ်ရုပ် သဗ္ဗာဿတန တွေအပေါ်ကို ပတ်ဝန်းကျင်အာရုံ အသစ်တွေက ရိုက်ခတ်လာတယ်။ အဲဒီအခါ ဝေဒနာထတာပဲ။ အဲဒီခံစားမှုဝေဒနာဟာ အာရုံခံအင်္ဂါမှာ ထင်လာတဲ့အာရုံကို ခံစားတဲ့ဝေဒနာဖြစ်ပေမယ့် သင်္ခါရအဟောင်းက ဖြစ်စေလိုက်တဲ့ အရာဖြစ်လို့ ဝေဒနာအဟောင်းလို့ ပြောရတယ်။

အာရုံကတော့ အပြင်အပက အသစ်အာရုံပဲဖြစ်တယ်။ အဲဒီနှစ်ခု ပေါင်းစပ် ထိတွေ့တဲ့အခါမှာ ပေါ်တဲ့ဝေဒနာဟာ သင်္ခါရနှင့် ဆက်စပ်တဲ့ ဝေဒနာဖြစ်တယ်။ ဒီဝေဒနာဟာ အသစ်အာရုံခံစား တာဖြစ်ပေမယ့် ဝေဒနာရဲ့ “ဇာတိ”က သင်္ခါရကံ ဖြစ်နေတာကြောင့် အာရုံရဲ့အရသာကို သင်္ခါရပြုစဉ်က အာရုံနှင့် ယှဉ်တွဲခံစားမှာ ဖြစ်တယ်။ အတူပြု ခံစားတယ်လို့ပြောလည်းရတယ်။

ဒီတော့ ဝေဒနာကို ဖြစ်စေလိုက်တဲ့ ကံသင်္ခါရမျိုး ပြုချင်စိတ်တွေ

ထတာပေါ့၊ အဲဒီစိတ်တွေဟာ တဏှာတွေပဲ၊ အဲဒီတဏှာဟာ ခံစားမှုဝေဒနာကို စွဲဖြစ်တယ်၊ ဝေဒနာကြောင့် ဖြစ်တယ်ပေါ့။

ပုံစံထုတ်ကြည့်ရင် ပိုရှင်းမယ်၊ သူများမယား မှားမှုလွန်ကျူး သူဟာ ပြီးရင် လွန်ကျူးစဉ်က စိတ်အတိုင်း စိတ်တွေဖြစ်နေမှု ဝိညာဉ်ကပ်မယ်၊ ကိုယ်တွေ စိတ်တွေကလည်း ဝိညာဉ်နဲ့အတူ ထကြမယ်၊ အာရုံခံအင်္ဂါတွေကလည်း ဒီစိတ်တွေ ကိုယ်တွေကြောင့် ဖြစ်တာဆိုတော့ ကံသင်္ခါရရဲ့ အမျိုးအနွယ်တွေပဲ ဖြစ်တယ်၊ ဒီအပေါ်မှာ ထင်လာတဲ့ အာရုံက အမျိုးသမီးအာရုံဖြစ်မယ်ဆိုရင် ခံစားမှုက ကျူးလွန်ခဲ့ဘူး တဲ့အဖြစ်တွေက ခံစားခဲ့ရဘူးတာနဲ့ ထပ်တူဖြစ်တဲ့ ခံစားမှုမျိုးပဲ ခံစားမှာဖြစ်တယ်။

ဒီတော့ တဏှာဟာ ဆာလောင်တယ်ဆိုတော့ ဘာကိုဆာ သလဲဆိုတာ ပေါ်လွင်တယ်၊ ပြုခဲ့တဲ့ ကံသင်္ခါရကိုပဲ လွမ်းတယ်၊ သတိရတယ်၊ အောင့်မေ့တယ်ဆိုတာတွေ ဖြစ်တာပေါ့၊ ဒီတော့ တဏှာအရဟာ ဆာလောင်တာ မှန်သမျှတွေ မဟုတ်ဘူး၊ ဝေဒနာကိုစွဲပြီးဖြစ်တဲ့ တဏှာဖြစ်တာကြောင့် ဝေဒနာကလည်း သင်္ခါရတွေကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ဝေဒနာပဲဖြစ်တာကြောင့် သင်္ခါရကို ဒါမှမဟုတ် ဘဝကို ဆာလောင်တာပဲ ဖြစ်တယ်ပြောရမယ်၊ တဏှာအရဟာ ဒီလောက်ဆို ရှင်းလောက်ပါပြီ။

ဥပါဒါန်

ဥပါဒါန်အရ ဆက်ကောက်ကြမယ်၊ ဥပါဒါန်ဟာ ဥပ+အာဒါန ဆိုတဲ့ စကားနှစ်လုံးပေါင်းပဲ၊ အဓိပ္ပာယ်က “ဥပ”က အာဒါနကို မဲတင်းပေးတဲ့ စကားပဲ၊ အာဒါနဟာ ယူတာဖြစ်တယ်၊ ဥပါဒါန်ဟာ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ယူတယ်၊ လွန်လွန်ကဲကဲ ယူတယ်၊ ယူစရာမဟုတ်ဘဲ

ယူတယ်။ အယူသည်းတယ်ဆိုတဲ့စကားတွေရဲ့ အနက်တွေပါပဲ။
စွဲလမ်းခြင်းလို့လည်း အနက်ပြန်ကြတယ်။

အရကောက်ကတော့ တဏှာကပဲ ဖြစ်ဖန်များတော့ အချင်းချင်း
အားပေးချက်တွေရပြီး ပြင်းထန် လွန်ကဲလာတဲ့ သဘောပဲဖြစ်တယ်။
ဒါကို ဥပါဒါန်ပြောရတာပဲ။ ဒီဥပါဒါန်လည်း တဏှာပါပဲ။ ဒါကြောင့်
တဏှာရယ် ဥပါဒါန်ရယ် ဒီနှစ်ချက်ဟာ ကိလေသာတွေပဲ ဖြစ်တယ်။
ဘဝဆာလောင်မှုတွေချည်း ဖြစ်ကြတယ်။ ဘဝဟောင်းတွေကို လွမ်းပြီး
ဘဝသစ်လိုချင်မှုတွေပဲပေါ့။

ဝေဒနာအထိ အင်္ဂါရုပ်တွေဟာ ဘဝဟောင်းက ဘဝသံသရာ
လည်ပတ်မှု အဆုံးပဲ။ ဒီအဆုံးဟာ မဆုံးဘဲ ဘဝသစ်သံသရာကို
ဘယ်လိုစပ်တယ်ဆိုတာ တဏှာဥပါဒါန်အချက်တွေ ဆက်ဖြစ်တာနဲ့
သိစေတာပဲ။ အခု တဏှာနဲ့ ဥပါဒါန်ဟာ ဘဝသစ်ဖြစ်ဖို့ ကိလေသာ
အချက်တွေအဖြစ် ပေါ်လာကြပြီ။ ဒီတော့ ဘာဖြစ်သလဲ။

ဘဝ

ဥပါဒါန်ကိုစွဲပြီး ဘဝဖြစ်တယ်ဆိုပြီး ကမ္မဝဋ်ကို ကိလေသဝဋ်က
ဖြစ်စေလိုက်တာကို ဘုရားက ဟောတယ်။ ဒီတော့ ဘဝအရ
ကောက်ကြရမယ်။ ဒီမှာ ဘဝဆိုတာ သင်္ခါရကံတွေကိုပဲ ခေါ်လိုက်
တာဖြစ်တယ်။ ကံသင်္ခါရတွေက တခြား၊ ဘဝက တခြားတွေ မဟုတ်ဘူး။
သင်္ခါရမှာ ပုညာပုညအာနုဉ္ဇတွေလို့ ပြောခဲ့တယ်။ ဘဝကျတော့
ဘာကြောင့် ဒီလိုအရှည်မပြောသလဲ ထင်စရာပဲ။

ဘဝကြီး ကိုးပါး

ဘဝမှာကျတော့ ဘဝသံပါပါနဲ့ပဲ ပြောရလို့ပဲ။ ဘဝသံတွေက

ဘယ်လိုတွေလဲ ကာမဘဝ၊ ရူပဘဝ၊ အရူပဘဝ၊ ဒါမှမဟုတ် ဧကဝေါကာရဘဝ၊ စတုဝေါကာရဘဝ၊ ပဉ္စဝေါကာရဘဝ၊ သညီဘဝ၊ အသညီဘဝ၊ နေဝသညီ နာသညီဘဝဆိုပြီး ဘဝတွေက အခေါ် အဝေါ်တွေရှိတယ်။ ဘဝကြီး ကိုးပါးလို့ ခေါ်ကြရတယ်။

ဒါတွေက ကံသင်္ခါရတွေရဲ့ ဖြစ်နေတဲ့ အခြေအနေတွေ အရခေါ်တဲ့ နာမည်တွေပဲ ခန္ဓာတစ်ပါး ရှိတာ၊ လေးပါး ရှိတာ၊ ငါးပါး ရှိတာ၊ သညာ ရှိ၊ သညာ ရှိ မရှိ ဒီလိုတွေဖြစ်တဲ့ကံတွေ ရှိကြတယ်။ ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပကံ တွေလည်းရှိတာ မဟုတ်လား၊ အဲဒါတွေရဲ့ နာမည်တွေပဲ၊ ဒီထက်ကျယ်ကျယ် ပြောရင် သုံးဆယ့်တစ်ဘုံဘဝအထိ ပြောရမယ်၊ အဲဒါတွေလည်း ကံတွေရဲ့ နာမည်တွေပဲ။

ဒီတော့ ဘဝဆိုတာ သီးခြားအရာတစ်ခု မဟုတ်ဘူး၊ သင်္ခါရအရ ကောက်ခဲ့စဉ်က အရာတွေကိုပဲ ခေါ်တာဖြစ်တယ်။ သင်္ခါရတွေဟာ ဘဝတွေပဲပေါ့၊ သင်္ခါရဟာ နာမည်တွေ အများအပြား ခေါ်နိုင်တယ်။ ကံလို့လည်း ခေါ်တယ်၊ သင်္ခါရလို့လည်း ခေါ်တယ်၊ ဘဝလို့လည်း ခေါ်တယ်၊ ဒုက္ခလို့လည်း ခေါ်တယ်၊ ဒါတွေဟာ တစ်ခုတည်းရဲ့ နာမည်တွေပဲ၊ လွန်ကျူးတဲ့ပြန်မှုဆိုင်ရာ စေတနာကလေးရဲ့ အမည် တွေပဲပေါ့။

ကာမဘဝ

ကာမဘဝကို တစ်ဆယ့်တစ်လွှာ၊ ရူပဘဝကို တစ်ဆယ့် ခြောက် လွှာ၊ အရူပဘဝကိုလေးလွှာဖြန့်ရင် ဘုံဘဝ သုံးဆယ့်တစ်ဘုံ ဖြစ်တာပဲ၊ ကာမဘဝဟာ လူချင်းချင်းအပေါ်မှာ လွန်ကျူးတဲ့ တုံ့ပြန်မှု စေတနာတွေပါပဲ၊ ဒီစေတနာဟာ တစ်ဆယ့်တစ်မျိုး ခွဲခြားလိုက်တဲ့ အခါမှာ ကာမဘဝ တစ်ဆယ့်တစ်ဘုံဖြစ်လာတာပါပဲ၊ ကာမအကုသိုလ်

စေတနာက ဖြစ်ရပ်လေးမျိုး၊ ကာမကုသိုလ် စေတနာတွေက ဖြစ်ရပ်ခုနစ်မျိုး ပေါင်းစေတနာ တစ်ဆယ့်တစ်မျိုးဟာ ကာမဘဝ တစ်ဆယ့်တစ်ဘဝ ဖြစ်တယ်။

ရူပဘဝ

ရူပဘဝလည်း ဒီလိုပဲ လူလူချင်းအပေါ် ရူပရူဒေါင့်က လွန်ကျူးတုံ့ပြန်မှု အချင်းအရာ တစ်ဆယ့်ခြောက်မျိုးရှိလို့ ဒီတစ်ဆယ့် ခြောက်မျိုးဖြစ်တဲ့ စေတနာတွေကို ရူပဘဝတွေ တစ်ဆယ့်ခြောက်ဘဝလို့ အပြောခံရတာဖြစ်တယ်။ အရူပဘဝလည်း လူအချင်းချင်းအပေါ် အရူပအမြင်နဲ့ လွန်ကျူးတဲ့ တုံ့ပြန်မှုလေးမျိုးဖြစ်တဲ့ စေတနာလေးမျိုးကို အရူပဘဝလေးမျိုးခေါ်တာဖြစ်တယ်။

ဒါတွေထဲမှာ ရူပဘဝတစ်ဆယ့်ခြောက်မျိုးထဲက အဆုံးစွန် ဘဝဟာ အသညသတ္တဖြစ်တယ်။ အဲဒီဘဝရောက်ရင် သညာတွေ ပျောက်တယ်။ ဒါကြောင့် ဒီရူပပဉ္စမဈာန်စေတနာဟာ နေဝသညီ နာသညီဘဝလို့ ပြောရတာပဲ။ ကျန်တဲ့စေတနာကံတွေက သညာရှိကြ တာမို့ သညီဘဝတွေ ပြောရတာဖြစ်တယ်။

ဧကဝေါကာရဟာ ခန္ဓာတစ်ခုရှိလို့ ဒီရူပအသညသတ် စေတနာကံဟာ ဧကဝေါကာရဘဝ ဖြစ်တယ်။ စတုဝေါကာရဘဝဆိုတာ ခန္ဓာလေးခုရှိတဲ့ အရူပဘဝစေတနာကံရဲ့ နာမည်ပဲပေါ့။ ပဉ္စဝေါကာရ ဘဝဆိုတာက ကျန်တဲ့စေတနာကံတွေရဲ့ နာမည်တွေဖြစ်ကြတယ်။

လူတုံ့ပြန် လှုပ်ရှားချက် လွန်ကျူးမှု

ဗုဒ္ဓဘုရားက ဘဝဆိုတာကို လွန်ကျူးတုံ့ပြန်မှုတွေရဲ့ နာမည်တွေ ဖြစ်တယ် သတ်မှတ်ပြီး ခေါ်ခဲ့တယ်။ ဘဝဆိုတာ မွေးသေအတွင်း

တည်ရှိနေမှုရဲ့ နာမည်မဟုတ်ဘူး၊ ဘဝဆိုတာ လူပေါ်မှာ လူတို့ပြန် လှုပ်ရှားချက်ရဲ့ လွန်ကျူးမှုပဲ ဖြစ်တယ်။

ဘဝဟာ ကမ္မပဲ၊ တဏှာဥပါဒါန်ဆိုတဲ့ ကိလေသဝဋ်တွေကို စွဲပြီး ဖြစ်တာဖြစ်တယ်၊ ပြခဲ့တဲ့ ဘဝသံသရာပတ်မှာ ကိလေသဝဋ်နှင့် ကမ္မဝဋ်တွေရဲ့အရအမည်တွေဟာ ဒီကအမည်တွေနဲ့ ကွဲနေတယ်၊ ဒါကတော့ ပြောချက်ရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်မှုအလျောက် ဖြစ်တာပဲ။

တကယ်တော့ အတူတွေပဲ ဖြစ်တယ်၊ ပထမဘဝ သံသရာမှာ လည်း ကိလေသဝဋ်အရကို တဏှာဥပါဒါန်တွေပါရမှာပဲ၊ ဒုတိယ ဘဝသံသရာမှာ သင်္ခါရပြောချက်ကို ဘဝလို့ ပြောလို့ရတယ်၊ ဒုတိယ ဘဝသံသရာမှာ ကမ္မဝဋ်အရ ဘဝပြောချက်ကိုပဲ သင်္ခါရလို့ ပြောလို့ရမယ်။

ဇာတိ ဇရာမရဏ

အခုဒုတိယပတ် ဘဝသံသရာရဲ့ ဝိပါကဝဋ်ကို ပြောကြစို့၊ ဒီမှာ ဇာတိ၊ ဇရာမရဏလို့ နှစ်ချက်ပဲ ပြတယ်၊ ပြချက်က ပထမပတ် ဘဝသံသရာရဲ့ ဝိပါကဝဋ်က ပြချက်ရဲ့နာမည်တွေနဲ့လည်း မတူဘူးပဲ၊ ဒီအမည် နှစ်ချက်ဟာ ပထမပတ်က ငါးချက်ရဲ့ အခြေအနေပြ နာမည်တွေဖြစ်တယ်၊ ဒီနှစ်ချက်ပြောရင် ဟိုက ငါးချက်ရတယ်၊ ဟိုက ငါးချက်ပြောရင်လည်း ဒီနှစ်ချက်က ရပြီးသားပဲ။

ဟိုက ငါးချက်ဖြစ်တဲ့ ဝိညာဉ်၊ နာမ်ရုပ်၊ သဠာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာ၊ ဒါတွေဟာ မကောင်းတဲ့ဖြစ်ရပ်ရဲ့ အဖြစ်တွေဖြစ်တယ်၊ ဟောင်းနွမ်း ပျက်စီးမှုတွေလည်း ဖြစ်တယ်၊ ဒါကြောင့် ဒီငါးချက်ကိုပဲ ဇာတိ၊ ဇရာမရဏလို့ ခေါ်ရတာပဲ၊ ဇာတိ၊ ဇရာမရဏဟာ သဘာဝတရား တစ်ခု မဟုတ်ဘူး၊ ဝိညာဉ်စတဲ့ ငါးချက်ရဲ့ အခြေအနေပြ အမည်တွေပဲ

ဖြစ်ကြတယ်။ ဒီတော့ ဇာတိ၊ ဇရာမရဏတို့ရဲ့ အရကောက်ဟာ သီးခြားပြီး မရှိဘူးဆိုတာ သိရမယ်။

သံသရာ နှစ်ပတ်

အခုလေ့လာခဲ့တာဟာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ရဲ့ အင်္ဂါရပ် တစ်ဆယ့်နှစ်ခုကို အနက်ကောက်ခဲ့တာပဲ။ အနက်ကောက်ရန် မဝံ့ဖြစ်ပုံနှင့် လည်ပတ်ပုံတွေလည်း ကြည့်ခဲ့ကြတယ်။ ဒီပြချက်ရဲ့ အင်္ဂါဆယ့် နှစ်ပါးဆိုတော့ ဘဝသံသရာကို နှစ်ပတ်လည်ပြတာပဲ။ ပထမတစ်ပတ် ဆုံးရင် ဒုတိယတစ်ပတ် ဘယ်လိုဆက်တယ်ဆိုတာပဲပေါ့။ ဒါကိုသိရင် အဆက်မပြတ်လည်ပတ်ပုံ ပေါ်ပြီပဲ။

ပထမဘဝသံသရာမှာ အဝိဇ္ဇာဆိုတာ ကိလေသာဝဋ်ဖြစ်တဲ့အတွက် အဲဒါကိုထောက် ပြီးသင်္ခါရဆိုတဲ့ ကမ္မဝဋ်ဖြစ်တယ်။ ဒါကိုထောက်ပြီးတော့ ဝိညာဉ်၊ နာမ်ရုပ်၊ သဠာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာဆိုတဲ့ ဝိပါကဝဋ်တွေ ဖြစ်တယ်။ ဒါဆိုရင် ကိလေသာကြောင့် ကံဖြစ်၊ ကံကြောင့် ဝိပါကံဖြစ် တယ်လို့ သိရပြီ။ ဒီကဆက်ပြီး-

ဝိညာဉ်၊ နာမ်ရုပ်၊ သဠာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာဆိုတဲ့ ဝိပါကဝဋ် ကြောင့် တဏှာဥပါဒါန်ဆိုတဲ့ ကိလေသဝဋ်ဖြစ်ပြန်တယ်။ ဒါကိုထောက်ပြီး ဘဝဆိုတဲ့ ကမ္မဝဋ်ဖြစ်ပြန်တယ်။ ဒါကိုထောက်ပြီး ဇာတိ၊ ဇရာမရဏဆိုတဲ့ ဝိပါကဝဋ်ဖြစ်ပြန်တယ်။

ဒါကိုကြည့်တော့ ဝိပါကဝဋ်ဟာ ကိလေသဝဋ်ကို ပြန်ဖြစ်စေ တယ်ဆိုတာ ပေါ်လွင်တာပဲ။ ဒုတိယဘဝ သံသရာပတ်မှာလည်း ဝိပါကဝဋ်ပဲ အဆုံးသတ်ထားတယ်။ ဒီအဆုံးဟာ လည်း အစကလိုပဲ နောက်ဘဝ သံသရာရဲ့ ကိလေသဝဋ် ဖြစ်ပေါ်စေ မယ်ဆိုတာ သိသာတယ်။

ဒုက္ခအရိယသစ္စာ

ဒါတွေအရ သိရတာမှာ ဝဋ်တွေဟာ ကိလေသကြောင့် ကံဖြစ်၊ ကံကြောင့် ဝိပါက်ဖြစ်၊ ဝိပါက်ကြောင့် ကိလေသာဖြစ် ဒီလိုလည်ပတ်နေတာတွေ ဖြစ်တယ်။ ဒီလိုလည်ပတ်မှုကြီးတွေ တချာလှည့်လှည့် ဖြစ်ပွားနေရမှုဟာ ဒုက္ခတွေအစုအပုံလိုက် ဖြစ်မှုကြီးများ ဖြစ်တယ်။ ဒီတော့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟာ သစ္စာလေးချက်မှာ ဒုက္ခအရိယသစ္စာချက်ရဲ့ ဖြစ်ပွားပုံပြချက်ကြီးပဲ ဖြစ်တယ်။

ဒုက္ခအရိယသစ္စာတွေဟာ ပိုင်းခြားသိစရာကိစ္စရှိတယ်လို့ ဆိုတယ်။ ဘယ်လိုပိုင်းခြားသိရမလဲ မေးစရာပဲ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်လို သူ့အကန့်နဲ့သူ လည်ပတ်ဖြစ်ပွားနေပုံအထိ သိတာဟာ ဒုက္ခအရိယ သစ္စာကို ပိုင်းခြားသိတာပဲ။ သင်္ခါတွေဟာ ဒုက္ခတွေပဲ။ အဲဒီသင်္ခါရတွေဟာ အကြောင်းမဲ့ဖြစ်တာ မဟုတ်ဘူး၊ အကြောင်းတွေလည်း ရှိကြတယ်။ အကျိုးမဲ့ဖြစ်ကြတာလည်း မဟုတ်ဘူး၊ အကျိုးတွေလည်း ရှိကြတယ်။ ဒုက္ခကလည်း ဒီလိုပဲ အကြောင်းတွေလည်း ရှိကြတယ်။ အကျိုးတွေလည်း ရှိကြတယ်။ ဒီလို ဒုက္ခရဲ့ ဝဋ်အဖြစ် လည်ပတ်နေပုံကို သိတာဟာ ဒုက္ခကို ပိုင်းခြားသိတာပါပဲ။

အခန်း (၅)

ဗုဒ္ဓရဲ့ ကမ္မဝါဒ

နောက်ပြီးတော့လည်း ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို သိတာဟာ ကံနှင့် ကံရဲ့ အကြောင်းနဲ့အကျိုးကို သိတာပါပဲ။ ဒါကိုသိမှ ကမ္မဒဿနကို သိတာပဲ။ ဗုဒ္ဓဝါဒဟာ ကမ္မဝါဒဖြစ်တယ်။ ကမ္မဝါဒကို သိတာဟာ ဗုဒ္ဓရဲ့ဝါဒကို သိတာပါပဲ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟာ ကမ္မဝါဒကိုပဲ ပြတယ်။ ဒီတော့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟာ ဗုဒ္ဓရဲ့ဝါဒကိုပြတဲ့ တစ်ခုတည်းသော ဒေသနာဖြစ်တယ်။

နောက်နောင်း ဗုဒ္ဓဘာသာတွေဟာ ကမ္မဝါဒနှင့်စပ်ပြီး အမှန်အကန်ကို မသိနိုင်အောင် ရှိနေကြတယ်။ သူတို့ဟာ ကံကိုလည်း မသိကြတော့သူတွေ ဖြစ်နေကြတယ်။ ကံထမ်းလာတာ မမြင်ရဘူး၊ လှံထမ်းလာတာပဲ မြင်ရတယ်ဆိုတဲ့စကားတွေ၊ ကံယုံလို့ ဆူးပုံမနင်းနဲ့ ဆိုတဲ့စကားတွေ အစစတွေကို ပြောလာကြတယ်။ ဒါတွေဟာ ကံကို သူတို့မသိကြဘူးဆိုတာ ဖော်ပြချက်တွေပဲ။

ကံရဲ့အကျိုး မှား မှန်

ကံဆိုတာ မမွေးမီ အတိတ်ဘဝ တစ်နေရာက ပါလာတဲ့ အရာလို့ မှတ်ယူထားကြတယ်။ အဲဒီကံဟာ အဲဒီမှာရှိတဲ့ ကိလေသာကြောင့် ဖြစ်တာလို့ ပြောကြတယ်။ အခုယူလို့ရတဲ့ အရာတစ်ခုဖြစ်နေတာဟာ ဝိပါက်လို့လည်း မှတ်ယူကြတယ်။ ဒီဝိပါက်ပေါ်မှာ ပေါ်တဲ့ ကိလေသာနဲ့

ဒီကိလေသာကြောင့်ပြုတဲ့ကံဟာ သေပြီးမှ ဝိပါက်ကို ဖြစ်စေမှာလို့ ခံယူထားကြတယ်။

ဒါဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာမဟုတ်တဲ့ ဘာသာတွေက ကံနဲ့ ဝိပါက် ဆက်ပုံတွေ ဖြစ်နေတာကို မဆင်ခြင်မိကြဘူး၊ ပြီးတော့လည်း ကံရဲ့အကျိုးဝိပါက်ဖြစ်ပုံနဲ့ စပ်လို့လည်း အတော်ကြီး မသိဖြစ်ကြတယ်။ သဒိသံပါက ဇနေတိ=တူသောအကျိုးပေးတယ်လို့ ခံယူကြတယ်။

တူပုံက သူများလက်ဖြတ်ရင် ကိုယ့်လက်အဖြစ်ခံရမယ် ဆိုတာမျိုးပဲ၊ သူ့သတ်ရင် ကိုယ်အသတ်ခံရမယ်ပေါ့၊ သူ့ပစ္စည်းခိုးရင် ကိုယ့်ပစ္စည်း အခိုးခံရမယ်၊ သူ့လိမ်ရင် ကိုယ်အလိမ်ခံရမယ် ဒီလိုတွေပဲ၊ ခိုးမှု ဆိုးမှုကြောင့် တိုင်းပြည်က အပြစ်ပေးထောင်ချခံရတာတွေကိုလည်း ခိုးတဲ့ဆိုးတဲ့အစရှိတဲ့ ကံရဲ့အကျိုးတွေလို့ ထင်မှတ်ချင်တယ်။

ဒါတွေဟာ ကံအကြောင်းဘာမှ မသိသူတွေ ဖြစ်ပုံကို ဖော်ပြနေတဲ့ အချက်တွေပဲ၊ သူ့လည်ဖြတ်လို့ ကိုယ်လည်ပြတ်တယ်ဆိုတာ ရှားတယ်၊ သူ့သတ်လို့ ကိုယ့်မသတ်သူဆိုတာလည်း ဒီလိုပဲ ရှားတယ်။

ခိုးလို့ဆိုးလို့ နိုင်ငံတော်က အပြစ်ပေးထောင်ချရတယ်ဆိုတာလည်း နိုင်ငံတော်မရှိရင် အပြစ်ရမလား၊ နိုင်ငံကအပြစ်ကို အနည်းအများ သတ်မှတ်ချက် မတူတာတွေရှိတယ်၊ ဒါတွေက ဘယ်လိုလဲ၊ အဲဒီနိုင်ငံက တာဝန်ရှိသူတွေ မသိအောင် အပြစ်တွေပြုပြီဆိုရင်လည်း အပြစ်ပေး ထောင်ကျမဖြစ်ဘူး၊ ဒီတော့ ကံရဲ့အကျိုးပေးက မေးစရာတွေ ဖြစ်မှာပေါ့။

ကံအကျိုးပေး အရဇကောက်

ကံက အကျိုးပေးတာဟာ ဒါတွေမဟုတ်ဘူး၊ ကံရဲ့အကျိုး ပေးတာ ကံလုပ်ပြီး ကံလုပ်စဉ်က အာရုံတွေပေါ်ပြီး ကံလုပ်စဉ်က လုပ်ခဲ့တာ တွေကိုလွှမ်းပြီး စိတ်တွေပြန်ထနေတာ တစ်ခုတည်းပဲ

ကံရဲ့အကျိုး အစစ်ဖြစ်တယ်။ အဲဒါ တူတဲ့အကျိုးပေးမှုပဲ။ လုပ်ခဲ့တဲ့အတိုင်း ခံစားနေရ တာတွေပဲပေါ့။ တုံ့ပြန်လွန်ကျူးခဲ့စဉ်က ဖြစ်ပေါ်ခဲ့တဲ့အတိုင်း အသိတွေနဲ့ ကိုယ်နေစိတ်ထားတွေက မပြောင်းဘဲ ဖြစ်နေတယ်။

မျက်စိကလည်း လွန်ကျူးစဉ်ကလွန်ကျူးစရာအပေါ် မြင်တဲ့ အတိုင်း မြင်တတ်တဲ့မျက်စိ။ နားအစရှိတာတွေမှာလည်း ဒီအတိုင်းပဲ ဖြစ်နေတယ်။ ဒီတော့ ထင်လာတဲ့ အာရုံတွေကိုလည်း အဲဒီအတွင်းက မြင်ခဲ့ကြားခဲ့တာတွေနှင့် မခြားမြင်တယ်။ ကြားလည်း ကြားတယ်။

ခံစားမှုကျတော့လည်း အဲဒီအတိုင်းပဲ တုံ့ပြန်လွန်ကျူး စဉ်ကအတိုင်း ခံစားနေရတယ်။ ဒါပေမယ့် အာရုံတွေ ကတကယ် တုံ့ပြန်လွန်ကျူးစဉ်က အာရုံတွေမဟုတ်ဘူး ဖြစ်နေတယ်။ ဒါကြောင့် ခံစားမှုဟာ အာရုံအမှန် တကယ်မရှိဘဲ အာရုံယူရတာဖြစ်တဲ့ အတွက် ပင်ပန်းနွမ်းနယ်တဲ့ ခံစားရမှုတွေအဖြစ် ပြောင်းလဲခံစားရတယ်။ အဲဒီအာရုံကို ငတ်တဲ့ခံစားမှု ခံရတာပဲပေါ့။

ကံရဲ့ အဆက်ဆက်အကျိုး

ဒါတွေဟာ ကံတွေရဲ့ စစ်မှန်တဲ့အကျိုးတွေဖြစ်တယ်။ ကံရဲ့အကျိုးဆိုလို့ တခြားမရှိဘူး။ တခြားကိုပြောရင် အဆက်ဆက် အကျိုးကိုပဲ ပြောရတယ်။ အဆက်ဆက်ဆိုတာက ဒီအကျိုးတွေကြောင့် ကိလေသာတွေပေါက်၊ သင်္ခါရတွေပြန်လုပ်၊ အကျိုးတွေထပ်ပေါ်၊ အကျိုးတွေပေါ်က ကိလေသာတွေ ထပ်ပေါက်၊ ကံတွေထပ်လုပ်၊ အကျိုးတွေထပ်ပေါ်၊ ဒီဘဝကံတွေ အဆက်ဆက်ဖြစ်တာကို အကျိုးဆက်ဆက်လို့ ပြောတာဖြစ်တယ်။ ဒီလိုဖြစ် ရင်တော့ ဒီအထဲက ဘဝတွေ ဆိုးတာထက် ဆိုးဆိုးသွားပြီး မကောင်းတဲ့ ဘေးဒဏ်တွေ သင့်နိုင်တာပဲပေါ့။ ဒီလိုပဲ အကျိုးပေးစရာရှိတယ်။ တခြားကံရဲ့အကျိုး ဆိုတာ မရှိဘူး။

အရကောကံ မှားမှန်

ဒီလိုဆိုရင် သူ့လက်ဖြတ်လို့ ကိုယ့်လက်ပြတ်ခံရတာတွေ သူသတ်လို့ ကိုယ့်အသတ်ခံရတာတွေ၊ သူပစ္စည်းခိုးလို့ ကိုယ့်ပစ္စည်း အခိုးခံရတာတွေနဲ့ ခိုးလို့ ဆိုးလို့ အစိုးရက အပြစ်ပေးထောင်ချခံ ရတာတွေက ဘယ်လိုတွေလဲ မေးစရာတွေရှိတယ်။ ဒါတွေရဲ့ အဖြေက တော့ မခက်ခဲဘူး။ သူ့လက်ဖြတ်လို့ ကိုယ့်လက် အဖြတ်ခံရတာရဲ့ အကြောင်းဟာ ကိုယ်ညံ့လို့ပဲ။

သူ့သတ်လို့ ကိုယ်အသတ်ခံရတာလည်း ဒီလိုပဲ ကိုယ်က ညံ့လို့ပါပဲ။ သူ့ဟာခိုးသူ ကိုယ့်ဟာ အခိုးခံရတာလည်း ကိုယ်ကညံ့ လို့ပါပဲ။ အစိုးရက ခိုးဆိုးသူကို အပြစ်ပေး ထောင်ချခံရတာလည်း ကိုယ့်ညံ့လို့လို့ပဲ ပြောရမှာပါ။ မညံ့သူတွေဟာ မမိဘူး၊ မဦးတော့ မခံရအောင် လုပ်နိုင်သူတွေ မခံကြရဘူး။ ဒါကြောင့် ဒါတွေဟာ ကံရဲ့အကျိုးတွေ ဖြစ်တာ မဟုတ်ကြပါဘူး။ ကိုယ်ညံ့လို့ ဖြစ်တာတွေပဲ။

ကံရဲ့ အကျိုးပေးအစစ်ဟာ ကံလွန်ကျူးပြီး၊ အဲဒီလွန်ကျူးစဉ်က အတိုင်း ဖြစ်နေတာကို မပျောက်နိုင်ဖြစ်ပြီး တွေ့သမျှအာရုံတွေကိုလည်း အဲဒီလို လွန်ကျူးစရာတွေအဖြစ် ခံစားမှုဖြစ်နေတာတွေပဲ ဖြစ်တယ်။ အဲဒါ ကံရဲ့အကျိုးပဲ။

ဒီလိုဖြစ်တော့ ဒီကံမျိုးလုပ်ချင်စိတ် ကိလေသာထတယ်။ နောက် ဒီကံမျိုးလုပ်ပြန်တယ်။ ဒီတော့ ဒီကံကို ရှေးကလုပ်ပြီးစဉ်က ဖြစ်သလိုပဲ

ပြန်ဖြစ်နေတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ကံသံသရာလည်တယ်။ အဲဒါ ဘဝသံသရာပဲ။

ဒုက္ခရဲ့ ဝယသဘောပဲ။

နိဗ္ဗာန်

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ရဲ့ အနက်အဓိပ္ပာယ် ပြောခဲ့တာရှည်သွားပြီ၊ အရကောက်ခဲ့တယ်၊ ဝဋ်စွဲခဲ့တယ်၊ ဝဋ်ဆက်ခဲ့တယ်၊ သံသရာရဲ့ အနက်နှစ်ခုကို ကွဲအောင်ပြခဲ့တယ်၊ ကံရဲ့အကျိုးပေးတယ်ဆိုတာ အရကောက်နိုင်ဖို့ အမှားအမှန်ယှဉ်ပြီး ဝေဖန်ပြခဲ့တယ်။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ရဲ့ အဖြစ်ဟာ ဒုက္ခရဲ့အဖြစ် ဖြစ်ပုံပြောခဲ့တယ်၊ ဒုက္ခရဲ့ဝယဆိုတာ တစ်ခုချင်း ပျက်တာမဟုတ်ဘဲ ကံရဲ့လည်ပတ်မှု တစ်ခုမှာ ပျက်ပုံပြခဲ့တယ်၊ ဘဝတွေကို ပြခဲ့တယ်၊ သံသရာထဲမှာ လူလည်တာ မဟုတ်ပုံ၊ လူထဲမှာ သံသရာလည်ပုံ ပြခဲ့တယ်၊ ဒီလောက် ဆိုရင်တော့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ပြချက်ပြည့်စုံလုံလောက်ပြီဖြစ်လို့ ဒီမှာပဲ နိဂုံးကမ္ပတ် အဆုံးသတ်လိုက်ပါတယ်။

ဒီမျှပဲ။

ဓမ္မဝိဟာရီ အနုန္တဝိမိတ္တသုတ္တံ
(igb&"rnp& 70blygပ#)

ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ